

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Kedden elindul Chamberlain római utjára

A francia sajtó nyugtalanul néz az utazás elé, a német sajtó nyomást akar Chamberlainre gyakorolni, az angol lapok szerint a miniszterelnök nem avatkozik a francia olasz konfliktusba.

Nyilvánosságra került a „tengelyszerződés” szövege

Hónapok óta vár a világ arra az utazásra, amely holnap délelőtt veszi kezdetét. Kolumbusz útjáról kevesen tudtak annak idején, ma mindenki tud arról, hogy az angolok hetvenéves premierje ismét útra kél. Vajjon ez az út is bekerül-e a történelembe, mint az a másik, amely az ismeretlen Óceánba vágott. Bármenyire is ellenzik a franciák, az útnak mégis főprogramja az a követelés, amellyel Olaszország felhivatalosan előállt, amely nélkül nincs is igazi értelme Chamberlain utazásának. A római utazás eredetileg a barátság megpecsételésének szánták. Amikor olasz részről mindent elkövetnek, hogy a müncheni találkozó tapasztalt engedékenységet gyümölcsöztesse, akkor nem lehet az ilyen politikai találkozót a nap konkrétumaitól elvonatkoztatni.

Most egy éve, Chamberlain politikája az volt, hogy a Berlin—római tengelynek mindent meg kell adni, hogy ezzel felszámoltassék és céljában kimerüljön. Ezen ezzel szemben azt valotta, hogy a tengelynek semmi engedményt sem szabad megadni, mert csak így látják be, hogy annak semmi célja sincsen. Úgy látta, hogy kimeríthetetlen kívánságokkal állhatnak elő a tengely államai, amire Chamberlain felhozta azt, hogy nem szükségszerűen van minden államnak kívánsága, így Angliának sincsen és ilyen Olaszországról sem lehet feltételezni. Anglia egyedüli kívánsága a béke — mondotta a premier — és az elkövetkezőekben valóban súlyos erőfeszítéseket tett ennek a békének a fenntartásáért. Milyen erőszakkal indulhat kedden délelőtt annak az útnak, amely a békeerősítés újabb cselekménye. Ugyanakkor az a körülmény, hogy erre az útra szükség van, bizonyos kábrándulást okozhat számára egy év előtt vallott politikájáé illetőleg. Hiszen egy év alatt Anglia csak tekintélyáldozatokat hozott anélkül, hogy elmondhatná, hogy a békét megteremtette.

Ennek belátása okozta, hogy maga Chamberlain is revízió alá vette felfogását. Belátja, hogy egymaga a béke apostoli hirdetésére nem eredményez nyugalmat és azt csak a megfelelő felkészültség biztosítja. München után bizonyos tünetek jelentek meg, amelyek arról is meggyőzték, hogy maga a Berlin—római tengely harcias szövetség. Eppen elutazását megelőző napon a Daily Express hozta nyilvánosságra a német—olasz szerződést, amely kiemelten beszél a két állam által támasztandó területi igényekről.

Valószínű, hogy az angol miniszterelnök most ki akarja mutatni Rómában, hogy a tengelyre csak Németországnak van szüksége és éppen ezért nem hajlandó Olaszországgal szemben engedékenységre. Kérdés azonban, hogy mit eredményez ez a politika? Vajon tovább serkenti-e a hajthatatlanság Mussolinit, hogy fenntartsa Franciaország ellen támasztott követeléseit és ezzel próbára tegye a tengely erősségét. avagy előre számol azzal, hogy Németország nem követi őt az igények realizálásában és azt a jobb időre tartogatja? Annvi tisztán áll az európai politika előtt, hogy a békés engedmények eddig célra nem vezettek. Maga Chamberlain is át fog térni az engedmények előli elzárkózás politikájára és talán a római úton szerzi 1939. első tapasztalatát, hogy az ilyen elzárkózásnak is vannak békekelemei. A világ, amely őt figyelmével utjára kíséri, nem vár a római úttól sem többet, sem kevesebbet, mint azt, ami Angliának is egyetlen vágya, a békét és nyugalmat. Azt várja, hogy Rómában két okos államfő illyen egymással szembe és az, amit akarnak és határoznak, Európa népeinek üdvére legyen. Módszerek vannak a béke fenntartása körül. Megvolt erre Chamberlainnek és Edennek a módszere, lehet, hogy az előbbi a múlt év tapasztalatait alapján változtak, de a főcél a béke maradt és az induljon útjára — kedden délelőtt.

MINISZTERTANÁCS LONDONBAN

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjainak legutóbbi megbeszélésén a következő kérdések kerültek megvitatásra:

1. Chamberlain miniszterelnök s Halifax külügyminiszter római látogatása.

A párisi lapok aggodalma kíséri Chamberlain utját

PARISBÓL jelentik: A francia sajtó is nagy várakozással tekint Chamberlain angol miniszterelnök római útjára. A Figaro úgy tudja, hogy a római látogatás során tisztázni fogják a spanyol kérdést és az olasz követelés ügyét. A Jour szerint Franciaország a jelen időpontot nem fogadhatja el újabb négyhatalmi értekezlet tartására. Párisban az a vélemény, hogy előbb helyre kell állítani a normális kapcsolatokat Olaszország és Franciaország között.

A párisi lapok aggodalommal tekintenek az angol államférfiak római útjára, egyben pedig hangsúlyozzák, hogy Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter előbbeni elhatározásukhoz híven tanúsítsanak elfasító magatartást az olasz követelésekkel szemben. A lapok nem titkolják azt az aggodalmukat és kijelentik, hogy félnek Mussolini diplomáciai ügyességétől, amely által bizonyos megállapodásokra veszi rá a Rómában tárgyaló angol miniszterelnököt és külügyminisztert.

A Daily Express leköszölte a német-olasz szerződést

Londonból jelentik: A Daily Express diplomáciai levelezője ismereti a Németország és Olaszország között létrejött megállapodást, az úgynevezett tengelyszerződést. Ezt még 1937. tavaszán kötötték meg és ennek nyolc pontja a következő:

1. A két szerződő fél kötelezi magát, hogy nem köt olyan szövetséget, amely a másik ellen irányul.

2. A két fél állandó tanácskozást tart fenn a másik állam minden politikai, gazdasági és művelődési kérdésében.

3. Amennyiben a tengely-hatalmak egyike ellen véletlen támadás történne, a másik köteles minden rendelkezésre álló eszközzel katonai segítséget nyújtani.

4. Ha az egyik hatalmat anélkül, hogy közvetlen kihívással okot adott volna a támadásra, egy, vagy több állam megtámadná, a másik hatalom minden további nélkül hadiállapotban levőnek tekintí magát a támadóval szemben.

5. A két fél lépéseket tesz, hogy a fent említett kötelezettségeiket katonai egyezményrel egészítsék ki.

6. Ha az egyik szerződő félnek a másik segítségével bizonyos kívánságai teljesülnének, a melyek területének, vagy befolyásának növekedésére vezetnének, akkor a másik hatalomnak is

9. A távolkeleti helyzet.

3. A fegyverkezés gyorsítása

4. A palesztinai kezeletlen konferencia előkészítése.

Beavatott angol politikai körök szerint a római megbeszélések főtárgyai a spanyol kérdés, a Földközi tengeri érdekek ügye, valamint közös kereskedelmi problémák lesznek. A londoni lapok úgy tudják, hogy

abban az esetben, ha a tárgyalások során esetleg Mussolini miniszterelnök bizonyos Földközi tengeri vállalkozáshoz Chamberlain miniszterelnök hozzájárulását kérné, úgy a válasz elutasító lesz.

Chamberlain angol miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter hétfőn délután az utolsó simításokat végezték a római útterven. A miniszterelnöki teendőket Chamberlain távolléte idején Sir John Simon végzi. A legközelebbi minisztertanácsot január 18-án hívják egybe.

CHAMBERLAIN SEMLEGESÉGE A FRANCIA—OLASZ KÉRDÉSBEN

Londonból jelentik: Az angol lapok Chamberlain római látogatásával hosszasan foglalkoznak. A Times azt írja, hogy az angol miniszterek semmiféle kísérletet nem fognak tenni arra nézve, hogy Olaszországot eltávolítsák a tengelytől és arra sem hajlandók, hogy Franciaország ellenállását csökkentsék az olasz sajtótámadásokkal szemben. A francia kormány a leghatározottabb biztosítékokat kapta Londonból a római tárgyalások menetére vonatkozólag. Ezidő szerint még sem lehet a két kormány közötti közvetítésről.

ja van, hogy hasonló támogatást, vagy fáradozást kívánjon a maga területének, vagy befolyásának növelésére.

7. A két fél kötelezi magát a szerződés titokban tartására, ha csak közös megegyezéssel nem határoznak ellenkezőleg.

8. A szerződés korlátlan időtartamú, de egy éves határidőre akármelyik szerződő fél felmondhatja azt.

A FŐKÉRDÉS: A SPANYOLFRONTI ÖNKÉNTESEK VISSZAHÍVÁSA

A francia sajtó szintén élénken foglalkozik Chamberlain római látogatásával. A Figaro megállapítja, hogy a békítési kísérletek túl sokáig tartottak. Fontosnak tartja a lap azt, hogy az angol miniszterek Rómában

csak az olasz királlyal, a pápával és Mussolinivel fognak találkozni.

Az Ordre a spanyol problémával foglalkozva annak a véleményének ad kifejezést, hogy a benemavatkozási formula azzal az eredménnyel járt, hogy Olaszország és Németország részéről nagyarányú beavatkozás történt. Chamberlain nem tehet egyebet, minthogy kérje a londoni egyezmény tiszteletben tartását és követelje az olasz hadosztályok azonnali visszavonását Spanyolországból.

Ujabb cseh-magyar határincidens Ungvár közelében

Az összefűzésnek nincsen halálos áldozata. — Magyaránny cseh csapatösszevonások Munkács mellett. — A prágai magyar követ tiltakozó jegyzékét nyújtott át a cseh külügyminiszteriumban

Még le sem csillapodott a pénteki Munkács elleni véres támadás nyomán keletkezett nemzetközi izgalom, máris újabb határincidens történt. Ezúttal Ungvár közelében robbant ki sajnálatos eseményekben a Magyarország és Csehszlovákia közötti feszültség. A határincidensről a francia Havas hírszolgálati ügynökség a következőket jelenti:

A szlovák—magyar határon 7-én újabb határincidens történt. Ungvár felől magyar határőr és csendőralakulatok

áthaladtak a demarkációs vonalon és behatoltak cseh területre.

A cseh határőrök tüzet nyitottak a magyarokra, akik visszavonultak a tüzelést. A harcnak két magyar tisztet vetett véget, akik a csapat után siettek és parancsot adtak a visszavonulásra. A magyar határőr és csendőrkülönítmények erre visszavonultak magyar területre. Két csehszlovák tiszt, mint parlamentar a magyar területre igyekezett, de mielőtt elértek volna a magyar területre, rájuk tüzeltek. Az egyik csehszlovák tiszt súlyosan megsebesült, a másik tisztnek a kabátját számos helyen golyó lyukasztotta át. A súlyosan sérült tisztet kórházba szállították.

ÚJ DEMARKÁCIÓS VONAL

Eddig szól a francia jelentés, míg magyar hivatalos közlemény így világítja meg a szombaton este történeteket:

Január 7-én este 21 órakor csehszlovák reguláris csapatok Nagyrőce mellett áthaladtak a magyar határon és

megtámadták az ottani magyar határcsapatokat.

A cseh katonaságot 200 főnyi ukrán legionarista csapat követte. A magyarok, akik Ungvárról segítséget kaptak, megtámadták a magyar területre benyomuló cseh csapatokat és visszautították őket a határon át, cseh területre. Később két csehszlovák tiszt érkezett a magyar csapatokhoz, hogy tárgyalások induljanak meg az incidens ügyében. Érdekes, hogy mielőtt a csehszlovák tisztek a magyar oldalra jártak, a lövöldözés egy percre sem szűnt meg és a cseh katonák többek között

foszforos lövedéket küldtek a magyar területre.

A tisztek az előzetes tárgyalások befejezése után visszamentek. Magyar részről nincsen halálos áldozata az összefűzésnek.

A továbbiakban a katonai bizottságok között megállapodás jött létre, amely szerint a csehek hajlandók a következő határsávot kiüríteni: Munkácstól északra fekvő részt, Lovacska község és határainak északi részét, Kőlocsény falu északi részét, a 2064-es magaslátot és Felsőterebes nyugati részét. A csehszlovákok hajlandók az elszállított anvagiakat visszaadni és a foglyokat kicserélni. Magyar részről ragaszkodnak az erkölcsi és anyagi kártérítéshez.

A magyar követ vasárnap új jegyzékét adott át Prágában a cseh kormányának.

Munkácsi jelentés szerint hétfőn reggel a cseh oldalon magyaránny csapatösszevonások voltak észlelve ők Munkács-Ungvár környékén. Munkács környékére 52 csapatállító autó, 170 páncéltartó és 70 kisebb páncélos gépkocsi érkezett. A Munkács környékén összevonott megerősítő csapatok számát 6000 főre becsülik. A csehek háromszoros védelmi vonalat építettek ki a Munkács—ungvári vonalon.

A PRÁGAI KORMÁNY CÁFOL MINDEN KÉSZÜLŐDÉST

Pozsonyból jelentik: A Kárpátaljai Magyar Hírlap legutóbbi számában közölt hír szerint a szlovák kormányának jelenleg Budapesten tartózkodó két kiküldöttje: dr. Brascejo Gyula és

dr. Dolinay Sándor azt a kérést terjesztette elő a magyar kormányának, hogy

Magyarország 25 község ellenében adja vissza Csehszlovákiának, illetve a felállítandó ukrán államnak Ungvárt és Munkácsot.

A magyar kormány elutasította Volosinnak ezt az ajánlatát.

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a magyar kormány javaslatának megfelelően, a csehek kiürítették Munkács közvetlen környékét. A cseh kormány hajlandó az elvitt javakat visszaszolgáltatni, a foglyokat pedig kicserélik.

A prágai kormány hivatalos jelentésben cáfolja az utóbbi napokban elterjedt híreket, amelyek arról szólnak, hogy

a csehszlovák kormány tartalékosokat hívtott be

és csapatösszevonásokat eszközölt a cseh—lengyel és a cseh—magyar határ mentén. A csehszlovák kormány hivatalos közleménye

valólagos és alaplagos minősíti ezeket a híreket.

Hogyan folyt le a nagyrőcei harc?

A „8 Órai Ujság” Munkácsra kiküldött munkatársa a nagyrőcei összecsapás részleteiről a következőket jelenti lapjának: A támadást 150 katonára hajtotta végre, rendes cseh sorkatonára egyenruhában, nehéz gépfegyverekkel felszerelve, Nagyrőce község határában. A támadók már a falu szélén erős tüzelésbe kezdtek. A csehek befészkeltek magukat a község szélén lévő magyar temetőbe. A harc éjszaka 11 óratól másnap, vagyis vasárnap déli 10 óráig tartott. A kora délelőtti órákban a magyarok erősítéseket kaptak Ungvárról és ekkor visszaverték a támadókat. A csehek hír szerint 10 halottat és sok sebesültet vittek magukkal.

A SZLOVÁK LAPOK BÉKÜLEKENY HANGJA

Pozsonyból jelentik: Eszterházy gróf legutóbbi nyilatkozata nagy feltűnést keltett szlovák körökben. A szlovák lapok annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy a magyar—szlovák viszony rendezése érdekében

nagy szükség van arra, hogy a két nép egyetértésben, függetlenségének megőrzése mellett, éljen.

Megállapítják a szlovák lapok azt is, hogy a békes együttélés elengedhetetlen feltétele, hogy biztosítsák a szlovákiai magyarság békés fejlődését, végül pedig egybehangozóan leszögezik, hogy

Hivatalosan hangsúlyozzák, hogy ilyen intézkedéseket sem a külpolitikai, sem pedig a belpolitikai helyzet nem tesz indokoltá. Azokat a személyeket, akik ilyen hírek terjesztésében bűnösnek találják, megbüntetik.

A MAGYAR KORMÁNY JEGYZÉKE

A Budapesti Értesítő jelenti: A nagyrőcei támadás arra indította a magyar kormányt, hogy újabb lépéseket tegyen Prágában. A prágai magyar követség ezért utasítást kapott, hogy

a cseh kormánytól juttassa kifejezésre ismételt tiltakozását.

A magyar kormány követeli a sérelmek legerőteljesebb megtorlását és azt, hogy a cseh kormány határozott biztosítékokat adjon, hogy ilyen és ehhez hasonló incidensek és támadások a jövőben semmi körülmények között nem fordulnak elő. A magyar kormány a diplomáciai lépésektől függetlenül megteszi a szükségesnek mutatkozó határvédelmi intézkedéseket. A prágai magyar követ, aki jelenleg szabadságon van, még nem tért vissza állomáshelyére. A magyar külpolitikai és diplomáciai körökben megállapítják, hogy amennyiben a cseh kormány erőlyes intézkedései véget vetnek a hasonló eseményeknek, úgy

továbbra is kialakulhat az a viszony a két szomszédos állam között, amelyre a magyar kormány eddig is törekedett.

dését, végül pedig egybehangozóan leszögezik, hogy

meg kell szűnnie a felelőtlen propagandának, amely a két népet nemhogy összehozná, hanem ellenkezőleg, eltávolítja egymástól.

A RÓMAI MAGYAR KÖVET TÁRGYALASAI CIANO GRÓFFAL

Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph római jelentése szerint Villanyi Frigyes báró római magyar követ szombaton beható megbeszélést folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. A Daily Telegraph megállapítja, hogy Rómában a hangulat egyöntetűen Magyarország mellett van és valószínűvé teszi a ruthénkérdésnek a megoldását. Lehetségesnek tartják, hogy az olasz külügyminiszter ebben a kérdésben Németország képviselőjével is megbeszélést fog folytatni. A lap szerint különben Lengyelország, Magyarország és Jugoszlávia is csatlakozni fog a Berlin—római tengelyhez.

BONNET ÉRDEKLŐDÖTT A MUNKÁCSI ESET IRÁNT

Párisból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter hétfőn délelőtt kihallgatáson fogadta Ossusky párisi csehszlovák követet és megbeszélést folytatott vele a munkácsi eseményekről.

Amerika és Anglia kereskedelmi megtorlásra készül Japán ellen

Anglia 244 millió fontot fektetett kínai vállalatokba és megvédi érdekeit

Londonból jelentik: A Daily Mail azt állítja, hogy Londonban és Washingtonban közös tanácskozások folynak azokról az intézkedésekről, amelyek foganatosítani kívánnak Japán ellen, hogy a „nyitott kapu” elvének betartására kényszerítsék a kormányt. Japán felmondta a kilencthatalmi szerződést, amely az aláírónak biztosította az egyenlő elbánás elvét kereskedelmi téren.

Egyetlen kereskedelmi nagyhatalom sem tűrheti el azt a bánásmódot, amelyben Japán részesíti.

Anglia 244 millió font sterlinget fektetett be Kínában és jogában áll bármilyen intézkedést foganatosítani vagyona megvédésére. Elsősorban a japán árúk behozatali vámját kell felemlíteni. Ezt a kérdést

a legközelebbi minisztertanácson fogják megvizsgálni. Úgy látszik, hogy Japán zárt kereskedelmi rendszert akar a Távolkeleten bevezetni, de ennek az lehet a következménye, hogy elveszti világkereskedelmi piacait.

A béke és a demokrácia megvédelmezésére alakult amerikai kongresszus tegnap határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében azt követelik, hogy

Németország, Olaszország és Japán számára semmiféle kölcsönt ne szavazzanak meg.

Ezen a kongresszuson ezer helyiszervezet delegátusai hét és félmillió tag képviselőként vettek részt.

CAPITOLBAN

ma, keddtől kezdve

RITZ TESTVÉREK

a kiváló nagy amerikai komikusok legújabb vígjátéka

Szereplők: GLORIA STUART — IOAN DAVIS Kiegészítésül: HIRADÓ

A három sportember

A vasuti katasztrófák ügyében megindított vizsgálat legújabb részletei

Mennyi kártalanítást kaptak a halottak hátramaradtjai? Letartóztatták a loszlogatókat

Bucurestiből jelentik: A szomorú emlékeztető frecateii vasuti katasztrófa ügyében a bűnügyi vizsgálat már befejezést nyert, a bűnösök rövidesen elveszik méltó büntetésüket, a CFR kártalanító bizottságának munkája pedig szintén a befejezéshez közeledik. A vasut; már csaknem valamennyi életét veszített utas törvényes örökösét, valamint a különböző kórházakban fekvő sebesülteket kártalanította. Mint ismeretes, a legnagyobb kártérítési összeg, amelyet halálózás esetén az első osztályú utasért kifizettek, 400 ezer lei volt. A második osztályú és a szerencsétlenségénél életét veszített utasok hátramaradtai 300, míg a harmadik osztályúak hozzátartozói 200 ezer lei kár értékben részesültek. Ami a sebesülteket kártalanította, itt az összeg 5 ezer és 100 ezer lei között váltakozott, aszerint, hogy milyen természetű volt a sérülés.

Csak most, több mint két héttel a borzalmas arányú katasztrófa után került nyilvánosságra néhány megrondító eset. Így például

a halottak között volt egy anya és 10 éves kisleánya.

Az asszony csaknem a felismerhetetlenségig ősz szerencsőt állapotban szedték ki a romok alól, míg a kisleányt a vasuti fülke oldalfalának egy hegyesen tört darabja valósággal felnyársalta, de olyan módon, hogy a gyermek fejét lefelé függött. Az apa, — magasrangú köztisztviselő — aki nemsokkal a szerencsétlen után már a helyszínére érkezett, még szemtanuja volt ennek a látványnak. A szerencsétlen ember ettől a pillanattól kezdve

nem akarta elhagyni a két holttestet és a gyászszertartás után erővel kellett eltávolítani a koporsóktól.

Borzalmas halála volt Mironescu Virgil ezredesnek, Orhei megye prefektusának is. A katasztrófa alkalmával az ezredes-prefektus jobb lába teljesen összeroncsolódott, az első osztályú kocsi alá került. A nagy fájdalom ellenére, az erős fizikumu ember nem vesztette el eszméletét és egyre

könyörgött, hogy vágják le a jobb lábát, hogy kiszabadulhasson a romok alól.

Ennek a kérésnek nem tehettek eleget. Mironescu Virgil ezredesnek még egy holttest is felelt, amelyet az első órákban szintén nem tudtak eltávolítani onnan. Orhei prefektusa végül is

a hajnali órákban, még mielőtt az orvosi segítség megérkezett volna, borzalmas kínok között kiszervezték.

A frecateii, vasuti katasztrófával kapcsolatban egyébként számos újabb letartóztatást eszközölt a hatóságok. A csendőrség 11 környező községbeli gazdálkodót állított elő az ügyességre, mert kiderült, hogy ezek az emberek

az első segélynyújtás alkalmával kifosztották a halott és a sebesült áldozatok egy részét.

Már a szerencsétlenség utáni napokban hírek terjedtek el arról, hogy a katasztrófa színhelyén megdöbbentő módon rabolták ki az áldozatokat. Így akadtak olyanok, akik azt állították, hogy a halottak ujjait levágták, hogy a gyűrűket megkaparintsák. Az illetékes hatóságok részéről

nyomban vizsgálat indult,

azt azonban már a nyomzás első stádiumában meg lehetett állapítani, hogy ezek a híresztelések túlzottak voltak. Annai tény, hogy a már fentebb említett tizenegy parasztember a kezébe eső és értékesebbnek látszó holmikat el tulajdonította. Etulea és Cismichio községbe egy század csendőr érkezett, amely átkutatja a falu minden házát, hogy megalálják még azokat a holmikat, amelyek a szerencsétlenség színhelyéről tűntek el. Az erről kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy a cismichioi csendőrök vezetője egy káplár társaságában, nyomban miután értesült a két vonat összeütközéséről, a helyszínére sietett, ahol felügyelt arra, hogy a mentési munkálatok közben visszaélések lehetőleg ne forduljanak elő. Ez a két ember azonban nem tarthatta szemmel a szerencsétlenség egész színhelyét, márcsak azért sem, mert sötét volt. A csendőrök vezetője ké-

sőbb egy bolgrádi rendőrtiszt jelenlétében összegyűjtötte a romok között talált értékeket.

Min egy százezer leinyi készpénzt szedtek össze, találtak ezenkívül kilenc rádiókészüléket, több mint száz férfi inget, közel háromszáz egyéb ruhadarabot, cipőket, stb.

ezekekről jegyzőkönyvet készítettek, majd pedig a holmikat a bolgrádi rendőrségre szállították.

Őfelsége katonái között

Lelkesen ünnepelte az uralkodót Vízkereszt ünnepén három ezred tisztikara

Bucurestiből írják: Január 6-án Vízkereszt ünnepén délután 3 órakor rendezték meg Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda jelenlétében a 6-ik Mihai Viteazul királyi gárdaezred helyiségében a hagyományos karácsonyfa ünnepséget. Az ünnepségen a gárdaezred, királyi utászezred és királyi lovassági ezred tisztikarán kívül résztvettek N. Ciuperca tábornok, nemzetvédelmi miniszter, Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészetiügyi miniszter, Ilasievici tábornok, hadsereg főfelügyelő, Gh. Argeseanu tábornok, a II-ik hadtest parancsnoka. Őfelsége Mihai tábornok, a Casa Militara vezetője és Mihailescu alezredes adjutáns kíséretében érkezett meg az ünnepségre. Az ezred énekkara karácsonyi énekeket adott elő a kivilágított csillagos karácsonyfa előtt. Ezután N. Diaconescu ezredes, a 6-ik Mihai Viteazul gárdaezred parancsnoka emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

— A Mihai Viteazul 6-ik gárdaezred, a lovaszezred és a királyi utászezred katonáinak hódolatát helyezem Felsőged lábai elé és hálánkat fejezzük ki azért a nagy megtiszteltetésért, amely bennünket megjelentésével részesített. Megújítjuk ma azt a határtalan szeretetet és tiszta érzést, amely Felsőged iránt eltölt bennünket. Büszkeség tölti el lelkünket Felsőged iránt ma, amikor a királyi atyja, Ferdinand király által megalapozott hagyományokon velünk együtt zárja le az évet és lépi át az újesztendő küszöbét azzal a reménnyel, hogy hazánkban és a hadseregnek minél szebb jövőt biztosítson.

— Egy ősrégi keresztény hagyomány gyűjti egybe a Megváltó születésének estéjén a jó keresztényeket, legyenek azok szegények, vagy gazdagok is. Ma Felsőged körül tömörülve kérjük a Mindenhatót, az elmúlt év lezártával, hogy adjon új boldog esztendőt. Az 1938-as év eredményekben gazdag volt. Felsőged gondossága folytán a katonák új fegyvereket tanultak meg kezelni és ezek az újabb eszközök nagy mértékben növelték önbizalmukat és biztonságérzésüket. Felsőged buzdítása és támogatása folytán a gyakorlóterek ma a lövedékek robba-

UJRA VISSZANYERTE RÉGI ALAKJÁT KRUSCHEN sók rendszeres szedése révén

Kénytelen volt bő ruhákat hordani, a cipők szorították és újján a gyűrű is. Ma újra viselhet testhezálló ruhákat, hála a Kruschen sóknak. Amióta Kruschent szed, 12 kilót fogyott és újra visszanyerte nyulának alakját. De ez az eredmény egyáltalán nem meglepő, mert Kruschen tartalmazza azokat az ásványi sókat, amelyek előfordulnak azoknak a híres európai forrásoknak a vizében, ahová a világ minden tájáról özönlenek a gazdag emberek, hogy fogyókúrát tartsanak. Lassan, de biztosan eltávolítja Kruschen a szervezetből a felesleges anyagokat, miáltal megakadályozza az elhízást. Miután lecsökkenette testsúlyát, Kruschen erőt és frisseséget kölcsönöz. Arak: nagy üveg, 96 lei kis üveg 60 lei.

nó zajától és gépek zakatolásától hangosak. Ezek az új készülékek teljesen megváltoztatták a gyakorlóterek képét. A belső változás, amely a külföld előtt növelte az állam tekintélyét, számkra leckét, buzdítást és büszkeséget jelent.

— Leckét jelent Felsőgednek az a példadása, hogy minden energiáját az állam érdekének szolgálatába állította. Buzdítás mindannyiunk egyesülésére, hogy biztosítsuk magunkat bármily meglepetés ellen. Büszkséget, mert Felsőged visszaadta a hadseregnek régi fényét. Az 1939-es év küszöbén hozzuk el hódolatát és szeretetét az áldozatra is képes katonaságnak. Az a vágyunk, hogy azon az uton haladjunk előre, amelyet Felsőged jelöl ki számunkra. Valamikor a napkeleti bölcsék egy csillagtól vezérelve jöttek el, hogy szerény ajándékainkat az újszülött gyermek lába elé rakják. Ma a Mihai Viteazul ezred, a királyi lovassági és utászezred katonái, újjászülöttségünk csillagától vezérelve jönnek és kerik Felsőgedet, engedje nekik, hogy hódolatukat Felsőged elé rakják.

Diaconescu ezredes lelkes éljenzés közepette fejezte be szavait, majd Őfelsége, a király emelkedett szólásra és válaszolt a gárdaezred parancsnokának üdvözlő szavaira.

— Karácsony ünnepe valóban családi ünnep — mondotta az uralkodó. — Éppen ezért, mivel ez családi ünnep, ragaszkodom ahhoz, hogy minden évben legalább rövid ideig katonáim körébe időzzek. Mert én azt a nézetet vallom és azt hiszem mindazok, akik katonaruhát viselnek ugyan így vélekednek, hogy a hadsereg egy nagy család, amelynek kebelében egy szív dobog, egy gondolat és szeretet hatja át: a haza szeretete, amelyet nehéz időkben meg kellett védenünk még áldozatok árán is. Ime az ok, amiért öröm tölti el lelkemet, amikor minden évben körötökben időzhetek. Ezzel a szeretettel kívánok mindnyájatoknak boldog új évet!

Őfelsége beszédét nagy lelkesedéssel fogadták a jelenlevők, majd maga a király osztotta ki a tisztek között ezüstkeretbe foglalt fényképet. Az ünnepség lelkes hangulatban ért véget.

Temesvár szenzációja!

Január 12-től, csütörtöktől, kerül bemutatásra

A SCALÁBAN

a technika és filmművészet csodája

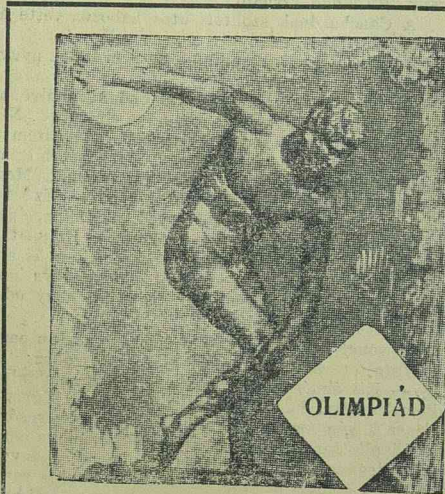
51

nemzet fiainak versengése a világgőzelemért

OLIMPIÁD

I. rész: a „NÉPEK ÜNNEPE”

Nemzetközi film, melyet mindenkinek meg kell néznie

OLIMPIÁD

Előadások mindennap 3, 5, 7 és 9.15 órakor. Jegylovétel szerdától kezdődőleg minden nap, délelőtt 11—1-ig és délután 4-től. — Ezen filmet Temesváron és a Bánságban kizárólag a SCALA-MOZI mutatja be

Fantasztikus regény a benemavatkozási bizottságban

Egy olasz grófnő és Henry Dobinson kapitány különös jegyessége

Londonból írják: Érdekes társadalmi szenzációja van az angol fővárosnak. Egy olasz arisztokrata hölgy házassági ígéret megszegése címén pert indított Henry Dobinson kapitány ellen, aki tagja a be nem avatkozási bizottságnak. Az arisztokrata hölgy, aki nem riadt vissza a nyilvános botránytól, egyébként is híres személyiség és kalandos ügyei már több alkalommal foglalkoztatták a hatóságokat és a közvéleményt. Az olasz főrangú hölgy, Monici grófnő, első házassága előtt híres énekesnő volt és szép sikerrel szerepelt olasz színpadokon. Első férjétől, Monici gróftól elvált, mert beleszeretett egy angol katonatisztba, Paterson kapitányba. Abban az időben Monici grófnő ügye nagy szenzációt keltett Angliában. Az angol hatóságok ugyanis nem adtak beutazási engedélyt az olasz grófnőnek, mire ez, hogy viszonyláthassa vélegényét,

beállt matrónásnak egy francia halászhajóra

és férfiruhában öltözve, sikerült kijátszania az angol hatóságok éberségét. A beutazási tilalom ellenére tehát angol területre lépett, de boldogsága nem tartott soká, mert személyazonosságát megállapították és tiltót; határátlépés miatt kététheti fogsázbüntetésre ítélték.

Később Paterson kapitány feleségül vette Monici grófnőt, aki most már angol állampolgár lett és zavartalanul beutazhatott Angliába.

A volt olasz énekesnő boldogan élt férjével, akit halálosan szeretett. Paterson kapitány egy évvel ezelőtt meghalt és halála mély gyászba döntötte az özvegyt. Lina Monici grófnő viaszgatalan volt és hangoztatta, hogy nem tudja elfelejteni második férjét, akinek halála után súlyos anyagi gondokkal is küzdött és festményeit adogatta el, hogy megélhetését biztosítsa.

Mint arról a Paris-soir is beszámolt, néhány hónappal ezelőtt meglepő változás történt Paterson kapitány özvegyének életében. Az özvegy megismerkedett Dobinson kapitánnyal, a spanyol benemavatkozási bizottság egyik tagjával, aki felkeltette az özvegy érdeklődését. Mint Monici grófnő állította, a kapitány

késztetéses hasonlóságot mutatott; elhunyt férjével, Paterson kapitánnyal

és ez a hasonlatosság szerelmre lobbantotta Monici grófnő szívét.

Dobinson kapitány hevesen udvarolt a szép olasz grófnőnek és csakhamar megkérte a kezét. Monici grófnő igent mondott, de a jegyespár boldogságát csakhamar megzavarták a mendemondák, amelyek Monici grófnő különös szerelméről terjedtek el Dobinson kapitány baráti körében. A grófnő ugyanis nem csinált titkot ab-

ból, hogy vélegényéhez nem érzelmi szálak fűzik.

— Nem Dobinson kapitányt szeretem — mondotta ismerőseinek Monici grófnő, — hanem azért leszek a felesége, mert a megszólalásig hasonlít elhunyt férjemhez. Minden mozdulata az ő emlékéit idézi, ez a hasonlatosság ejtette rabul szívemet, nem pedig Dobinson kapitány személye.

Dobinson kapitány tudomást szerzett a grófnő kijelentéseiről és ezek miatt heves szemrehányásokat tett a grófnőnek. A nézeteltérések karácsony éjszakáján szakításhoz vezettek. A kapitány kijelentette, hogy

**nem hajlandó feleségül venni a grófnőt,
mert az nem őt, hanem még mindig elhunyt
férjét szereti**

és csak azért akar a felesége lenni, mert ő az elhunyt emlékezteti.

Mindenkit érhet baleset, de nem mindenki támogatja a mentőket

Tagadhatatlan és felesleges bizonyítani, hogy az emberbaráti intézmények közül a legönzettelenebb és legdicsegetreméltőbb az önkéntes mentők egyesülete. A temesvári mentők évi másfél millió lei költségvetéssel dolgoznak, a melyet nagyon-nagyon nehezen tudnak csak összekaparni. Százezer lakosa van a városnak és mégis mindössze kétezerhatszáz pártoló tagja van a mentőegyesületnek, pedig a pártoló tag már havi öt lejelt is támogatójává szegődhetik ennek a nemes intézménynek. A várostól az egyesület évi

ötvenezer lei támogatást kap, viszont a mentők a városnak vízdíj, csatornázási illeték, villanyvilágítás és egyéb városi adó fejében évente

nyolcvanezer leit fizetnek.

Szilveszter napján a mentők a város területén gyűjtést rendeztek, azonban sok helyre hiába kopogtattak be. A mostani gyűjtéskor akadtak nagyvállalatok is, ahol durva hangon utasították el őket.

Az 1938. esztendő folyamán a mentők 1533 esetben nyújtottak első segélyt és pedig sérülésnél 818, belső bajoknál 189, öngyilkossági kísérleteknél 14 és más alkalmakkor 412 esetben. Ezenkívül tavaly még 3826 esetben vették igénybe a mentőket, amelyek közül 3653 volt a betegszállítás. Elmebetegét negyvenhat esetben szállítottak, háromszor vonultak ki tüzhöz, egyszer tömegszerencsétlenséghez és százhuszon-

Keresünk ügyes gépészt

aki vasesztergályos munkához is ért, azonnal belépésre. Volt mozdonyvezetők előnyben. Ajánlatokat „ASTRA” kalapgyár, Sebes Alba címre

A karácsonyi ünnepek elmúltával Monici grófnő pert indított Dobinson kapitány ellen házassági ígéret megszegése címén. A kapitány ügye az elsőtől a botránytól és valószínűleg a volt jegyesség között békés megegyezés jön létre, aminek révén elejét veszik annak, hogy az olasz grófnő és az angol kapitány különös szerelmi ügye a bíróság elé kerüljön.

négyszer vaklármára vonultak ki. Mozgóórsegét a múlt évben a mentők 4331 esetben tartottak és pedig a színházban 192, a mozikban 3873, egyéb alkalmakkor 276 esetben. Az egész 1938 esztendő folyamán 9691 esetben szerepeltek a mentők, ötvenkét éves fennállásuk óta 1938 december 31-ig összesen 201877 esetben vonultak ki.

A mentők otthonában állandóan hét hivatalos mentő teljesít szolgálatot. Ezenkívül

van százötz képzett önkéntes menő.

Ezeket — amint azt életfoglalkozásuk engedti — naponta osztják be szolgálatra és pedig naponta négyet. A mentőegyesület kötelekében tízenegy orvos áll. Az irodai munkálatokat De Viotte Miksa főtitkár látja el egy kisasszonnyal. A mentőknek van három autója és két kocsija, két kocsisa és négy lova. Az autókat két hivatalos mentő vezeti, akik képzett sofőrök.

A mostani esztendőből kezdve a mentőegyesület

elestek attól a havi ötezer lei föl, amelyet betegpénztári tagok betegszállításáért a kerületi betegpénztárról kapott.

A pénztárnak az az álláspontja, hogy minden tag, ha igénybe veszi a mentőket szállításra, fizesse azt meg. Jövedelmüket ezek után fokozott mértékben kénytelenek kiegészíteni azzal, hogy autók mosását vállalják és garázsboxokat adnak ki.

Vasúti kalandok

Írta: JACQUES CÉZEMBRE

Mikor a vonat elhagyta az Arlberg-alagutat, a halókeosi utasai a folyosóra tödültek, hogy bámulják csodálatos panorámát. A vonat a Rosana balpartján Tirol felé haladt. Három utitárs, egy francia, egy magyar és egy amerikai az étkezőkocsiban tállakoztak és mialatt a vonat szágulda suhant el a hóval borított hegyóriások, párás fenyőerdők között, kedélyesen beszélgettek. Az amerikai, aki évek óta Isztanbulban élt, festő volt és Törökországba utazott. A magyar földbirtokos volt, a francia egy nagy párisi napilap riportere. Valamennyien beutazták a világot. Megállapították, hogy a francia utazott legtovább. Bejárta Európát, a két Amerikát, Dél-Afrikát és Azsia nagy részét is ismerte. Uticélményeket meséltek egymásnak és elhatározták, hogy mindegyikük elmondja legérdekesebb utikalandját. A francia kezdte:

— Akár hiszik, akár nem, a legmélyebb benyomást egy aránylag jelentéktelen kis élmény gyakorolta rám — Franciaországban. Rennesben volt dolgom és mikor hazaindultam, lekéstem a párisi gyorsról, egy amolyan gyorsított személyvonaton kellett hazamennem, amely csaknem mindenütt megállt. Beszálltam hát és békésen döcögtem Páris felé. Mikor Lavalba érkeztünk, egy idősebb uriember szállt fel a vonatba. A szomszéd fülkében foglalt helyet. Én a magam fülkéjének ablakába támaszkodva cigarettáztam; ő is szivarozott, így vettem róla tudomást. A vonat már-már megindult, mikor egy fehérhajú öreg ember rohant ki a perónra. Izgatottan körülnézett, majd felderülő arccal vette észre szomszédomat, aki nyugodtan szivarozgatott fülkéje ab-

lakában. Odarohant:

— Hü, de örülök, hogy még elesieptem, kedves Canchard mester, — mondta — odahaza mondták, hogy Párisba utazik... Emlékszik még arra, amiről tegnap beszélünk? Meggondoltam magam, hajlandó vagyok részt venni az üzletben. Itt van tizenöt ezer frank. Hajlandó átvenni?

A Canchardnak szólított utas habozva vette át a sárga borítékot, amelyben a pénz volt.

— Átveszem, — mondta — de nem tudok nyugtát adni...

— Se baj — legyintett megkönnyebbülve az öregur. Ezzel barátságosan integetve elment... Néhány nap múlva a szerkesztőségben betévedtem a titkárszobájába és asztalán egy fényképet láttam. Meglepetve ismertem fel benne utiársamat. Megkérdeztem a titkár, kit ábrázol a kép? — Ez? felelte — Canchard lavalai közgyűző, aki klienseinek négyszázezer frankjával megszökött... Ez volt a legérdekesebb élményem. Mert sose felejttem el annak a jámbor öregurnak az arát, aki aggódva hozta a megtakarított tizenöt ezer frankját, hogy odaadja a szökő sikkesztónak...

A vonat kanvarodott és nemsokára az Inn partján futott tovább. Az amerikai fogott szóhoz:

— Kis élmény: — mondta — Southamtonban ültem vonatra, hogy Londonba utazzam. Egvedül voltam fülkémben, de mikor kisértáram a folyosóra, megállapítottam, hogy a szomszédokomban elragadó, elegáns fiatal nő ült és vele szemben egyike azoknak a gyanus délamerikai alakoknak, akik rendszert küssé tulságosan sok gyűrűt, pompás dísznőbőr bőrdöndöket és egyforma ábrázatot viselnek. A fiatal hölgyet alaposan megnéztem, mert nagyon csinos volt és némi undorral néztem a délamerikai-

ra, aki híven a hozzá hasonló, minden nagyvárosban megtalálható „argentinaihoz”, Európába hozta elkölteni megtakarított pénzét. Vagyont érő havanna-szivart szívott.

— Üldögéltem a fülkében és nem történt semmi. Mikor Guilfordba érkeztünk és a vonat egy pillanatra megállt, történ: a dolog. Alig indult el a vonat a londoni Waterloo pályaudvar felé, mikor hirtelen zökkenővel újra megállt. Mindenki gyanította, hogy a vészfékelt húzták meg. Kisebb pánik támadt, az utasok a folyosóra tödültek, mindenki kereste, hol húzták meg a vészfékelt. Egy pillanat múlva megjelent az elragadó szőke hölgy: haja öszszekuszálva, ruhája szétlépve. Elsőnek siettem segítségére s egyidőben érkeztem a vasúti hivatalnokokkal. Az elragadó lány elmondta, hogy a gyanus külsejű „argentinai” megtámadta és erőszakoskodni kezdett vele.

— „Meg akart csókolni és egészen összeszaggatta a ruhámat — zokogott — védjenek meg!” Pillanatok alatt lezárták a fülke ajtaját és a vonatot visszavezették Guilfordba. Ott rendőröket hívtunk és kinyitottuk a fülke ajtaját. A sokgyűrűs, feketekéjú argentinai mozdulatlannul ült a helyén. „Önt letartóztatom” — mondta a rendőrtisztviselő. — „Miért?” — kérdezte az argentinai. — „Mert erőszakoskodott ezzel a hölgygel és az angol törvények ilyesmi nem tréfálnak”. Erre a délamerikai csak elkezdett mosolyogni. Kivette szájából szivarját, amelyen több centiméter hosszú hamu fehérlett: „Hogyan nyulhatam volna hozzá a hölgyhöz anélkül, hogy a szivarom hamuja le nem verődött volna?” — kérdezte mosolyogva. Mondanom se kell, hogy nem őt, hanem az elragadó kis nőt tartóztatták le, aki meg akarta zsarolni...

Kávéhiány Németországban

Erősen korlátozták a fogyasztást

Berlinből jelentik: Ezuttal történik meg először, hogy a német sajtó utal az utóbbi időben tapasztalható Kávé hiányra. A lapok meg akarják nyugtatni a fogyasztókat, akiket meglepetésszerűen ért az az intézkedés, amely szerint

125 grammra korlátozták azt a kávémennyiséget, amelyet egy személy részére el lehet adni.

A rendelet értelmében a zöldkávét pörkölését a normális mennyiség háromnegyedére korlátozták. A B. Z. am Mittag jelentése szerint 1933 óta a vásárlóképesség fokozódásának következtében a fogyasztás ötven százalékkal emelkedett. Ehhez hozzájárult a német birodalom megnagyobbodása is. Egyik legfontosabb oka azonban a kávéhiánynak a Németország és Brazília közötti fizetési rendszer körül mutatkozó nehézség.

Megdöbentő részletek a kolozsvári terrorista rémregényből

Három orvostanhallgató gyilkolta meg Grăia rendőrtisztet és sebesítette meg súlyosan Stefanescu rektort. — Egy mindenre elszánt bomlott agya fiatalember irányította a bünszöveget

A kolozsvári vaskardista bűnügyi rémregény befejeződött. Nemcsak Stefanescu-Goanga rektor és Grăia rendőrtiszt merénylőt fogták el, hanem mindent arólékosan és részletesen lenyomoztak, kivizsgálták és a beismerő vallomásokból most már minden teljesen tisztán áll a kolozsvári rendőrség előtt a terroriszervezet működéséről. Amint a vizsgálat megállapította. Kolozsváron, illetve Kolozs megyében a terrorista „fészkeket” úgynevezett „triádák” váltották fel. Ezek három tagból állottak és újabb hármas együtttest alkothattak. Így tulajdonképpen mindig csak a főnököt ismerték, ezenkívül legfeljebb még két tagot. Áruság esetén a hatóságok csak három embert tartóztathattak volna le.

A sátni Atofanei

Egy ilyen „triáda” legfelsőbb főnöke volt Atofanei Gheorghe, a Kolozsvárt történt sorozatos bombamerényletek előkészítője, a Stefanescu-Goanga rektor ellen elkövetett merénylet értelmi szerzője, Grăia Enache titkosrendőr egyik gyilkosa...

Ez a magas, barna, égőszemű, egzaltált III. éves orvostanhallgató Kolozsváron a triádák és a motokulák keretében megszervezett egy munkás- és egy diákszervezetet. A CFR-munkások csoportját, melyet Dendea, Olteanu, Maniu, Beju, Ciociu és Cornea montőrök vezettek. Ezekkel azonban Atofanei nem tudta végrehajtani a tervezett petárdás- és bombamerényleteket, mert az utolsó pillanatban visszahúzódtak. Így maradt írott terv a Dermatogváry dinamittal való felrobbantása.

A diákszervezet tagjait a különböző fakultásokon osztották be.

Ezeket az embereket vezette Atofanei Gheorghe.

Nevének említésekor a borzalom kifejezése ül a rendőrség foglyainak arcára.

A sátni erő és akarat még most is hatalmukban tartja őket... Emlékeznék. Vallomásokban egy-egy szörnyű élmény lenyűgöző ereje érzik.

A Fantanele utcában vett fel gépkocsijára — meséli az egyik áldozat. — Nem mondotta, hogy a benzinosztó raktár felrobbantására készül.

A legképtelenebb módon totte próbára alárendeltjei türelmét. Ejnek idején az erdőbe küldte őket magányos sétákra. Kiválasztotta a legmélyebb szakadékokat és utasításokat adott, hogy meztelenül heverjenek el a csúcson és így „meditáljanak”.

Az „elméleti” oktatásnál ilyen kijelentéseket tett:

— „Örülj, hogy élsz! Cselekedeteidben a szülők-re se légy tekintettel. A szülő nem várhat halált felemért-gyermekétől!

A klinikán történt botrányos verekedés lezajlása után felháborodva ámafta meg egyik bajtársát:

— Más volt a tervem! — ordította magából kikelve. Ti csak karmolászatok ottan. De persze, az én tervemet nem hagyták jóvá. Én azt akartam, hogy a verekedésben 15—20 diák vegyen aktív részt. Mindegyik helyezkedjen el egy-egy zsidó háta mövé és

adot: feire szúrjon!

BEZÁRTAK EGY KATOLIKUS ISKOLÁT

A nemzeti szocialista hatóságok elhatározták az apácák által vezetett linzi „Jó pásztor” iskola felszámolását. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy a gyermekeket rosszul táplálták, ezenfelül pedig gyenge testi állapotban voltak, mert arra kényszerítették őket, hogy egy kapucinus kolostorban takarító munkát végezzenek.

Revolvert nyom a kezükbe:

— *Lelejtjük Goangát!*

Uta elsápad. Válaszolni sem tud a rémelettől. Hirtelen eszébe jut, hogy az egyetem rektora többször utalt ki pénzesgélyt számára, hogy tovább folytathassa tanulmányait. Összesen 12 ezer lei készpénzt kapott már Stefanescu-Goangától.

Néhányszor végigsétálnak a rövid útvonalon, majd megállnak az uccasarkon a fatörzs mellett. Atofanei és Dumitrescu az úttesten, Uta a gyalogjáró szélén a Regala ucca felé figyelve, ahol már feltűnik a rektor hatalmas, vállas alakja. Nyomában, mint az árnyék, ott lépked egy zömök kis ember.

— Jönnék! — jelenti Uta fojtott izgalommal a hangjában.

Néhány lépés még s itt vannak...

— Indulj! — sziszegi Atofanei.

Uta előrelendül. Szemtel szemben áll már a rektorral. Céloz és lö. Fűlsíktító dörréns hangzik. A rektor megmög, Grăia elébe ugrik, hogy védje.

Most Dumitrescu és Atofanei kezéből villan a revolvertűz.

Grăia szétárt karokkal zuhan a gyalogjáróra. Stefanescu-Goanga elcsukló hangon kiáltja:

— *Megölnek a diákok!*...

Estében megragadja Atofanei kabátját, aki elveszti egyensúlyát és melléje zuhan. Dumitrescu még lead egy lövést. A rektor összegörnyed és a halot; titkosrendőrré esik.

Atofanei pillanatok alatt talpraeszkült és két társával szabad a Corches uccán.

Rohanás közben Uta átadja neki revolvert. Dumitrescu megelőzi őket és csakhamar eltűnik a Iorga ucca irányában. Atofanei és Uta most egymásmellett haladnak végig a Goru uccán, majd a Braianu uccán. A városházánál szó nélkül elválnak. Uta magára marad. Kilép a Regina Maria útra, majd felhajtva kabátja gallérját, hazasiet: Mesarosnak a Pasteur. intézet szolgájanak lakására.

Menekülés a hatóságok elől

Este 7 órakor a szolgálatból hazatérő intézeti szolga már a nagy szencációval üdvözli lakóját, aki sápadtan, összegörnyedve ül az asztal mellett.

— Hallottad? Megölték a rektort...

Uta felpattan:

— *Hallgass! Jó lesz, ha hallgatsz és nem beszélész erről.*

A szolga meggyőződéses híve a közös eszmének, támogatója, rejtgetője a fiatal diáknak, de ezt a kitörést sehogysem érti... Majd négy héttel később...

Razzia következik razzia után. Mesaros fél, hogy leleplezik a nála rejtőzködő diákok. Uta egy ideig az istálló feletti szénapadláson hált, majd hogy hidegre fordult az időjárás és beteg is lett, beköltözött a lakásba.

Megbíz egy uccaseprőt, hogy szerezzen neki bejelentő őrület a rendőrségtől. Az uccaseprő megkéri Ciara rendőrtisztviselőt, hogy 400 lei ellenében adjon neki egy fehér buleint. Ciara látszólag belemegy a vásárba. Találkozott beszélnek meg, melyen Mesaros Alexandru Gh. Pop de Basesti ucca lakos

Atofanei Gheorghe naplója

A kolozsvári rendőrségen, Panaitescu ezredes szobájában ott található egy keményfedelű, vastag, vonalazott lapokkal telt füzet: Atofanei Gheorghe naplója. Gyorsjegyzetek. Benné van a pusztító sejt egész bomlott ideológiája. Vérszomjuság... céltalan rombolási vágy, amely az eszményesített kellektivizmusban oldódik fel.

„En nem önmagamért, nem saját kielégülésemért élek, hiszen minden cselekedetem: egy-egy örült rohanás volt... sokat lá tam, megismerem embereket, tetteiket, eszméiket, semmi sem elégitett ki — írja. Vergődés... vergődés... Vajjon mi hozhat örömet számomra? A sír? Igen, ezért az utolsó menedékként teszem, amit teszek. Ott nyugalom van, ott jó, felkészülök!”

Vagy:

„Amikor elbúcsúztam, hogy végrehajtsak egy lelki parancsot — 1938 október 28. Indulok, hogy befejezzem nevelésemet, várom, hogy beteljesedjenek a tettek... Lehet ez az utolsó vizsga, azért nem

is résztvesz. És december 28-ikáról 29-ére virradó éjszaka hatalmas rendőrkordon veszi körül a megjelölt házat. A házkutatás pillanatok alatt ment végbe. Az egész épület és benne minden tárgyat ármotoztak. Már-már eredménytelenül végződött a ház-sza, amikor Daraban detektívnek feltűnt, hogy Mesaros felesége, aki fájdalommal panaszkodva fekszik az ágyban, mennyire megkönnyebbül a karhatalom távozásra való készülődésekor. A detektív az ágyhoz lépett félregurította az asszonyt és

a szalmaszálak közül előráncigálta a halálsápadt Uta Dumitru.

A „főnököt”, akin a menekülés idején egyre jobban elhatalmasodott a tüdővész, Ploestiben fogták el. Atofanei valami jelentéktelen okból kifolyólag összevezesztett házigazdájával, aki feljelentette Dumitrescut szülőfalujában, Moreniben tartóztatták le szülei szemelátára.

Úgy Dumitrescut, mint Atofaneit, Mandrutiu titkosrendőr, a meggyilkolt Grăia legjobb barátja szállította Kolozsvárra.

tudom, viszontlátlak-e még?”

„A nagy örültségek közepette érzem csak, hogy elememben vagyok.”

„Úgy érzem, mint akit felhők közt lebegő hegy-csúcsra dobhat. Ott találok magam a nyomorúságtól elszakadt sokaság között és minden megvilágosodik és elvonul a szemem előtt. Kháoszot látok...”

„Holnap talán már nem is élek. Viszont ezt a holnapot ki lehetne tolni, ha az igazságnak sikerülni fog teljes erővel összeütköznie a rosszal. De holnaptól kezdve nagyobb figyelemmel akarom kezdeni tökéletesítemet. Lehet: az Isten közelebről elfogadja az én magas, os áldozatomat is, bár ő csak a jókat fogadja el, azokat is akkor, amikor akarják. Én azonban nem vagyok ennyire jó, le kell rombolnom magamban minden rosszat; és akkor VÉGE!”

Igen, vége. Lezárult a megdöbentő szenáció utolsóelötti fejezete. Most a földi igazságszolgáltatás következik.

Egy cári kapitányból lett amerikai tudós forradalmi találmánya

Milliószoros nagyítású mikroszkópja láthatóvá teszi az atomot és az eddig láthatatlan, legparányibb mikroorganizmusokat

Rendkívül nagyfontosságú tudományos felfedezésről érkezik hír New-Yorkból. Egy olyan tökéletes és újfajta mikroszkóp felfedezéséről van szó, amelynek jelentősége majdnem nagyobb a kétszáz évvel ezelőtti felfedezett első mikroszkópnál is.

A jelentések szerint Vladimir Zworykin, Amerika legnagyobb villamosági vállalata kísérleti laboratóriumának vezetője és a kísérletek legfőbb irányítója világgraszoló felfedezéssel lépett a nyilvánosság elé. Az amerikai Virginia államban fekvő Richmondban feltalált egy mikroszkópot, amellyel

százszor erősebb nagyítást tud elérni, mint az eddig ismert legerősebb mikroszkóppal.

Ezzel a készülékkel az eddigi kísérletek szerint egymilliószoros nagyítást sikerült elérni, ez azonban csak a kísérletek kezdeti eredménye, mert Zworykin és tudóstársainak megállapításai szerint rövid időn belül tízmilliószoros nagyításokat is el lehet érni.

AZ ELSŐ LÁTHATÓ ATOM

A kérdés szakértői, a legkiválóbb amerikai elektrooptikusok megdöbbenve látták, hogy a kísérleti terem falára felerősített lemezen megjelenik egy atom, amelyet eddig emberi szem nem látott. Az atom nagyítása egymilliószoros volt. Az atom képe mintegy 3 centiméter átmérőjű fényes folt alakjában jelent meg a vetítőlemezen.

Ezután egymásután következtek a lemezen a legkülönbözőbb mikroorganizmusok, csupa olyan lény, amelyet tudós eddig még nem látott. A himlő vírusa, a legkülönbözőbb geny-képző baktériumok lettek láthatóvá az ultramikroszkóp segítségével.

A találmány jelentőségét e pillanattal még talán fel sem lehet teljes egészében mérni. Egész bizonyos, hogy olyan találmánnyal áll szemben a tudományos világ, amely láthatatlan lehetőségeket rejt magában.

AZ ÚJ ULTRAMIKROSKÓP TITKA

Az ideérkezett jelentések szerint egészen különleges eljárással érte el ezt az eredményt dr. Vladimir Zworykin. Eddig a mikroszkópok üveglencséivel voltak felszerelve és a nagyítás határát a fény hullámhossza korlátozta. Az ilyen mikroszkóppal természetesen csak bizonyos erősségű nagyítást lehetett elérni, mert az emberi szem nem tud érzékelné akármilyen hosszúságú fényhullámot. Rengeteg olyan mikroorganizmus van, amely kisebb, mint a szem által érzékelhető legkisebb fényhullám.

Vladimir Zworykin, aki elektrooptikus, az optikai lencsék helyett, amelyek természetesen fényrel dolgoztak, elektródotokat alkalmazott.

A lencse helyén hatalmas erejű mágneses mező van

az ultramikroszkópon. A képeket fluoreszkáló lemezre vetítik. Ennek a lemeznek még egy külön nagy előnye van. A mikroszkópba természetesen eddig egyszerre csak egy ember nézhetett bele, míg most a fluoreszkáló lemezen megjelenő parányi atomok egymilliószorosra felnagyított képét akárhányan nézhetik egyszerre.

A TUDÓS TÖBBI TALÁLMA NYA

Zworykin tudományos munkásságáról egy ismert francia tudós a következőket mondta:

— Külföldi híradásokból már én is értesültem ennek az ultramikroszkópnak a feltalálásáról. Természetesen ezekből a hírekből egyelőre nem lehet tisztán és világosan megállapítani, hogy mit is jelent az új találmány. Az bizonyos, hogy ilyenfajta mikroszkóp szerkesztésével már Zworykin előtt más tudósok is foglalkoztak. Néhány hónappal ezelőtt már sikerült megkonstruálni egy olyan készüléket, amelynek segítségével

negyven-ötven, sőt nyolcvanezerszeres nagyításokat értek el.

Természetesen egymilliószoros nagyításról még nem volt szó. Tudományos szempontból éppen ezért még nem lehet részletesen hozzászólni a kérdéshez. A híradások nem adnak teljesen tiszta képet. Zworykin nevéhez egyébként már eddig is egészen nagyfontosságú találmányok fűződtek.

— Évekkel ezelőtt konstruált egy készüléket, amelyet ikonszkópnak nevezett el. Ez a készülék először tette lehetővé távolbalátási leadásoknál szabad téren vagy színpadon mesterséges vagy természetes világítás mellett nagy jelenetek felvételét. Itt is elektronokkal dolgozott Zworykin.

— Zworykin rendkívül sok találmánya között van egy elektrosokszorozó, amelynek teljes felhasználásával még nincs teljesen tisztában a

A szent és jövedelmező angol tea-óra

Anglia nagy politikai gondjai között is ünnepel. Most van száz éve annak, hogy a tea ködös Albionban meghonosodott és ennek a fordulónak a tiszteletére az angolok ma teanapot tartanak. Ünneplik mindennapi italukat, a teát, amelynek fogyasztásakor még legfontosabb teendőiket is felfüggesztik. Akik az angol szokásokat ismerik, tudják jól ennek a ténynek szertartásszerű jelentőségét. Így nem csodálkozhattunk, hogy mikor Chamberlain tavaly Hitlernél volt, a sorsdöntő tanácskozásokat is megszakították pont ötkor délután, amikor beköszöntött a tea-óra ideje. Teáznak azonban az angolok máskor is, a legkülönbözőbb időkben, sőt vannak olyan családok, ahol a tea állandóan ott gőzölög a szamovárban.

Igy az angolok ennek a kínai és japán származású keletázsiai italnak az igazi fogyasztói, nem pedig az oroszok, ahogyan a közhiedelem általában tartja. Az oroszok csak hihetetlen mennyiségű teát isznak, hogy felmelegedjenek a beláthatatlanul hosszú télben, de a minőség bizony nem játszik náluk nagy szerepet. Használják erre a célra más cserjék leveleit is, különösképpen a kaukázusi úgynevezett batum teát. Angliában azonban egészen más a helyzet. Ők a tea legnagyobb inycsei. Isszák annak minden legfinomabb változatát, sőt minden teaitalok gyöngé, a japán és kínai császári tea is, otthonos asztaluknál, amelyhez más országok ugyszólván sohasem jutnak hozzá. Ők a tea termesztés és a teafőzés ősi mesterei. A tea használatát a legenda szerint legrégebb Kinában, ahol egy buddhista barát fedezte fel régesrég. Tény, hogy egy kínai író feljegyzéseiben már 2700 év előtt megemlítsére került a tea.

A japánok vendégfogadásánál már szintén időtlen idők óta kiváló szerepet játszott a teaceremónia. Minél előkelőbb, kiválóbb volt a vendég, aki átlépte a japán nagyur otthonának küszöbét, annál szövevényesebb volt a tea felszól-

Kerestünk azonnali belépésre

kazánfűtőt

aki gépkezeléshez is ért. —
Ajánlatokat „ASTRA” kalapgyár, Sebes Alba címre kérünk

tudományos világ. Egészen bizonyos, hogy ennek a készüléknek még sokkal nagyobb jelentősége van annál, mint amire ma használjuk. Jelenleg a hangosfilmeknél alkalmazzák ezt az elektrosokszorozót, egy kis két-három centiméter átmérőjű fényes csövecskét, amely a fényt hanggá alakítja át.

— Láthatatlan hősugarakkal látható képet lehet készíteni Zworykin egy harmadik találmányával, amelyet a csillagászatban és a hadászatban használnak. Ha ez az új ultramikroszkóp találmány csakugyan az ő nevéhez fűződik, akkor mindezek a találmányai eltörpülnek a mellett.

gálásával kapcsolatos udvariaskodási ceremónia. Japán modernizálódása következtében azonban némileg feledésbe mentek ezek a komplikált szertartások és ez a körülmény egy érdekes esetre adott alkalmat. Egy magasállású japán urhoz egy kiváló külföldi személyiség volt hivatalos, Ősi szokás szerint akarták fogadni, azonban a házigazda már nem tudta, hogy melyik tiszteletadás illeti meg pontosan az ő vendégét. Szerencsére épp akkor az elkövetkezendő ünnepi esemény színhelyén Yokohamában tartózkodott egy világszerte ismert tekintélyű német tudós, aki már több szakmunkát írt Japán ősi szokásairól. Hamarosan őt hívták meg, mint technikai tanácsadót. És a kitűnő történész, akinek a kisujjában volt a japán teaceremónia minden csinja-binja is, megadta a pontos felvilágosítást, amelynek alapján a vendég aztán pontosan azt a tiszteletadást kapta meg, amely társadalmi rangjának és előkelő személyiségének kijárt.

Beszéljünk azonban az angolokról, akik ma a teafogyasztás százéves fordulóját ünneplik. Hát bizony ők joggal ünnepelhetnek, mert számukra száz év alatt a tea nemcsak sok élvezetet, hanem igen nagy kereskedelmi eredményt is jelentett. Ma már a teakereskedelem világ-gócpontja London. Még a karaván-teát is onnan szállítják messzi Nizsnij Novgorodba, holott azelőtt éppen fordítva volt. Londonból mennek utra a szélrőzsa minden irányába a legfinomabb keverék-teák, amelyeket bámulatos szimatu szagszakértők válogatnak és kevernek össze. Különös adottság az. Száz ezer ember között legfeljebb egy akad, aki erre a szaglászati csúcsteljesítményre képes, de nagyobb fizetést is kapnak a teaszakértők, mint akár egy miniszter. A tea jegyében ünneplik a mai napot a hallgatag angolok, a tea jegyében, mely szintén nekik szolgál azzal, hogy a nagy világbirodalom jövedelmeit évente milliárdokkal növeli.

(Flanour).

Begovits-tánciskolájában

I. Libertätii-tér 4., I. emelet,

január 10-én új táncoktatás kezdődik

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Leltározás alkalmával az összes maradékok és egyes darabok

előkerülnek és pedig: férfi- és női szövetek, fehérnemű- és ruhasejmelk, barchendek és flanellek, főleg azonban

többezer darab ing és pyjama puplín maradék

Mindezen cikkek külön asztalokon, 10 napon át 10—40% engedménnyel eladnak.

NÉPÁRUHÁZ J. KOCH Timisoara I., Piața Unirii 13.

Ami a Konoye-kormány bukása mögött van

A japán hadsereg újabb gazdasági áldozatot követel. — Nehézség közé jutott a nyersanyagpótlás. — Az amerikai bojkott felborítja Japán külkereskedelmét. — Két aramiat a tábornokok sorában. — Nem jó üzlet a kínai háború

Az elmúlt hét egyik legérdekesebb külpolitikai eseménye, Konoye hercegnek, a japán miniszterelnöknek bukása volt. A hadsereg bukatta meg, amiként a mindenkori japán kormány sorsa a hadsereg kezében van. Japán az egyedüli állama a világnak, amelyben a katonai arisztokrázius rendszer teljesen érvényesül. Az 1899-iki alkotmány különleges helyzetet biztosít a japán hadseregnek. Feljogosítja arra, hogy a kabinet négy miniszterét kinevezze. Így érthető, hogy a Konoye-kormány voltaképpen csak az a része változott, amely abban a katonai kinevezés alapján vett részt, míg a császár a kormányba általa kiküldött miniszterek lemondását „nem fogadta el”, jobban mondva azokat újra kinevezte, sőt Konoye hercegnek is tárcánélküli kinevezést adott, míg a hadsereg új négy minisztert nevezett ki.

NEMZETI VAGYON NÉGY CSALÁD KEZÉBEN

A hadseregnek ez az ősi joga ma sérthetetlen, mint valaha. Legutóbb 1936-ban Takahashi miniszter próbált szervezkedni ennek a politikai kiváltságnak a megdöntésére, de — amint emlékeztetés — őt és még két minisztertársát a japán tisztok meggyilkolták. Japánban tehát a hadsereg államtól képez az államot. Nem eszköz a polgári hatalom kezében, hanem a hatalom gyakorlásában aktív részt vesz. Japán társadalmi fejlődésére nézve fontos, hogy a hadsereg tábornokai milyen politikai állásponton vannak.

A japán politika polgári vezetői jobbadán idősebb urak, akik csaknem kivétel nélkül valamelyik európai főiskolát hallgattak és a századeleji liberális politikai célkitűzéseket vallják, amiben a tökéletes szabad terjesztésének lehetősége is benne foglaltatik. Ez a politika kedvez a japán nagytőkének, amelynek koncentrátságára jellemző, hogy a nagyipar egynegyede egyetlen családnak, a Mitsui családnak tulajdonában van. Ennek a nagykapitalista családnak házitörvényei vannak a vagyon megőrzését és gyarapodását illetően. A család 11 „törzsfője” a különböző iparágakat dominálja és a legidősebb Mitsuinak a vagyonát átvételénél hűségesebb teszt. Hasonló szervezete van a másik nagytőkés családnak, a Mitsubishieknek. Rajtuk kívül még két család uralja a bank- és nagytőkét. A született nemes családokból és a középosztályokból felkerülő fiatal generálisok kellő időben felfedezték azt az ellenszenvet, amelyet a nép a túlméretezett tökéletességgel szemben érez és szembekevertek a polgári politikusokkal, akiket megvesztegethetőséggel, a nagytöke kiszolgálásával és azzal vádolnak, hogy a parlamentáriszmus kereteinek fágítása által a katonai előjogok megszüntetésére törekcsenek. Ezért 1936-tól kezdve minden évben puccszerűen teszik le a kormányt, így 1938. tavaszán és a múlt héten is, mivel tartanak attól, hogy a túlságosan megerősödő kormány veszélyezteti a hadsereg érdekeit.

SOK EMBER, KEVÉS NYERSANYAG

A hadsereg elsősorban hat oda, hogy a japán imperiáliszmus éhsége kielégítést nyerjen. Ezért a polgári kormányzattal való összetűzés rendszerint a hadfelszerelési költségvetés körül robban ki és rendszerint a hadsereg győzelmével végződik. In-

nen van, hogy míg a mandzukói anexió idején Japán hadi költségvetése 1477 millió yen volt, az ma már 2765 yent tesz ki. (az egész budget felét). A tábornoki kar a szüntelen és óriási méretű fegyverkezést sürget, ami Japán erejét csaknem meghaladja. A kormánybukás rendszerint a költségvetés összeállításakor pattan ki azáltal, hogy a hadsereg vezérei megvonják az általuk kinevezett miniszterek megbízatását.

Japán gazdag emberben, de szegény nyersanyagban. Ez a kettős ok ösztönzi a fegyverkezésre. A kettős oknak a megszüntetése a militarizmus legfőbb gondja. A most folyó kínai háború is azon dől el, hogy bírja-e Japán nyersanyaggal, mert emberrel szinte a végtelenségig bírja. A háború kitörése előtt külpolitikai ellentét volt a szárazföldi hadsereg és a flotta vezetői között. Abban egy a militaristák, mint a navalisták megegyeztek, hogy az olaj a legfontosabb nyersanyag, amely nélkül a motorizált hadsereg nem működhetik. Japán békebeli olajszükséglete egy évtized alatt négyszeresre emelkedett, anélkül, hogy a termelést fokozni tudták volna. 1928-ban az ország szükségletének 34,2 százalékát szereztek be belföldön, ma már csak 8,4 százalékát. Ha a Szachalin szigeteken levő és az oroszoktól 1936-ban 5 évre bérbevétt petroléumforrások termékét is figyelembe vesszük, Japán a mostani háborúban szükségletének egyötödét tudja saját olajfinomítóiban előállítani.

Olasz lapok fenyegető hangon írnak Franciaországról

„A fegyverek fogják eldönteni, hogy kinek van igaza...
Az olasz nép változatlanul követeli Korkizát és Tuniszt

Rómából jelentik: Vasárnap volt négy éve a Laval—Mussolini-egyezmény megkötésének. Ebből az alkalomból a Relazioni Internazionale című olasz lap a francia—olasz viszony alakulásával foglalkozik vezércikkében. A lap azt állítja, hogy

Franciaország ezalatt a négy év alatt mind nagyobb ellenségévé vált az olasz népeknek. A Laval—Mussolini-egyezmény elismeri az olaszok jogait és követeléseit, sőt Franciaország kötelezettséget is vállalt, hogy olyan politikát fog folytatni, amely háborúellenes és a bekerítést nem előzve.

Az angol—olasz viszony rendezése után — írja a lap —, Európa békéje három nagyhatalom biztosítékán alapszik és pedig Olaszország, Németország és Anglia biztosítékán. Franciaország önmagát zárta ki ebből a hármas garanciából és mindaddig elszigetelten marad, amíg ki nem elégíti Olaszországnak valamennyi követelését Európában, a Földközi-tengeren és Afrikában. Franciaországnak számolnia kell azzal, hogy ezeket a követeléseket vagy tárgyalások útján elégítik ki, vagy pedig

a fegyverek fogják eldönteni, hogy kinek van igaza. Franciaország nagyon veszélyes játékokat játszik, mert lebecsüli Olaszország katonai erejét. Olaszország

DÉLRE VAGY NYUGATRA?

A szárazföldi hadsereg keresztülvitte akaratát, hogy a nagyhatalmak érdekei helyett, a nyugat felé, Mandsukuo és Mongolia irányában, majd Kinában történt a terjeszkedés. Szén, arany, fa és szőjabab kínálkozott bőven ezeken a vidékeken, — de kevés petróleum. A manduriái petróleumkutat kihasználhatósága eszalódot okozott. Japán a háborút továbbra is csak mexikói és a hollandiai kutakból nyert nyersolajjal tudja folytatni, amelyekből a japáni olajfinomító kötelesek egy évre ellátni magukat, mert Japán számít arra, hogy a hatalmakkal tengeri háborúba keveredik. Ennek valószínűsége ezen a héten ismét nőtt, amikor az USA bojkottal fenyegette meg a japán kormányt és az amerikai jegyzék nemcsak a polgári és katonai hatalmak surlódását, hanem a szárazföldi és tengeri katonai hatalmak súlyos nézeteltérését idézte elő.

A flottaadmirálisok véleménye ugyanis évek óta az, hogy helytelen a nyugat felé történő expanzió, hanem ehelyett — a szárazföldi hódításokat megelőzően — előbb a Csendes Óceán egyes szigeteit kell megszállni, elsősorban Holland-Borneot, amelyet a távoli kis európai állam nem tud megvédeni. Ott bőven van olaj, gyapot, van, cin, kaucsuk, vagyis egy későbbi szárazföldi háború anyagai. A szárazföldi háború hívei tartottak attól, hogy a csendesóceáni status quo fenntartására Amerika magát exponálni fogja és ez volt a fő érve a kínai háború megkezdésének. Ime, most ennek dacára, az amerikai beavatkozás — ha mindjárt passzív formában is — bekövetkezik. Pedig Japánnak kell az USA. A déli szigetek győr lakossága még az olcsó japán áruval sem vevő, Amerika tömegei pedig fogyasztották a japán árut, amelyért vasat és olajat lehetett kapni. Ezen kívül népi viszonyok is támogatták a navalisták déli expanziós törekvéseit. A japán lakosság nem akar Mandsuriába menni, öt év alatt csak másfél millió japán telepedett le Mandsukuóban, míg a Fülöp-szigeteken Borneon, Celebesen, Uj-Guyanában összesen 15 millió japán él. Csak évek kérdése, hogy felvetődjék a Csendes Óceán „tuniszi” problémája és a bevándorlók maguknak akarják tudni az általuk megtöltött földterületet

VÁRNI KELL UJRA?

Ezt akarja sürgetni a japán haditengerészet, amely a Formosa-szigeti flottabázisból tevékenységi sugarakat lövel Borneora, Szumátrára, Celebesre. Az admirálisok szerint az összeütközés elkerülhetetlen és jobb leti volna azt a kínai háborút megelőzően kiprovokálni. A Kinában szenvedhető esetleges balsiker, vagy a nagy áldozatok árán kiharcolt győzelem egyaránt legyengítik Japán gazdasági erejét és belátható időn belül nem tud gyarmatosítani az Óceánon. Az amerikai jegyzék, a hosszúra nyúló kínai háború és a Konoye-kormány közötti összefüggés látható. Japánban a katonai inéző körök egyetemesen meglátszott és ez, valamint a nyersanyag veszedelme képezi a japán bevándorlók gondját. Egyes szigeteken a japán bevándorlók száma túlhaladja a bennszülött lakosság számát is és itt lett volna az alkalom arra, hogy Japán óceáni vágyait megvalósítsa. Így azonban — várni kell. Ki tudja meddig?

nem fél Franciaországtól, mert az olasz nép nemcsak katonai szempontból készült fel a háborúra, hanem lelkiileg is. Ettől eltekintve,

a tengely is nyomban akitőba lépne háború esetén.

Franciaország olyan két hatalommal áll szemben, amely minden ellenállást meghiúsít, mert úgy fel van készülve, hogy minden nehézség ellenére győzelemre képes. Ha Európa békében akar élni, úgy új Franciaországot kell megteremtene, a mely elismeri más államok jogait. Franciaország egyedül hivatott arra, hogy sorsa felett határozzon.

A Gazeta del Popolo vezércikkben foglalkozik Daladier úttjával és megállapítja, hogy a francia miniszterelnök Korkizában és Észak-Afrikában tett útjával semmit sem ért el. Olaszországra ez az út semmilyen hatással sem volt és

az olasz nép változatlan erővel követeli Korkizát és Tuniszt.

Ha Daladier azt hiszi — írja a lap —, hogy az ilyen és ehhez hasonló manifesztációk hatással lesznek Olaszországra, akkor téved. Daladier nem ismeri Olaszországot. Ebben a kérdésben Olaszországnak még lesz szava Franciaországhoz, esetleg a tárgyaló asztalnál, esetleg másutt.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kiótelével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Ha a lányol le hull

Bagdadból írják: Nagy társadalmi esemény színhelye volt az elmúlt napokban Bagdad, a varázslatos Kelet fővárosa. Többnapos gyermekégesztési ügyi kiállítás rendeztek, amely azonban eredeti célját, a higiénikus csecsemőpolgárat messze túlhaladó jelentőséget kapott. A kiállítást a nők tisztelésére rendezték. Miniszterek és előkelőségek nagy szonoklatokban emlékeztek meg a női nem fontos szerepéről és a mohamedán nő felszabadításáról.

Talán ez magyarázza meg, ami a kiállítás megnyitási napján történt. A nők boldogan sütkéreztek abban a népszerűségben, amely egy csapásra körülvette őket, szinte máról-holnapra felszabadultak évszázados megalázott helyzetükből és a kiállításon levették fátyolukat.

Az esetnek hamar híre ment a városban. Egyre-másra gördültek az autók a kiállítási épület parkja elé, nagy tömeg verődött össze a park rácsainál, mindenki arra törekedett, hogy csak egy pillantást vehessen a parkba, a kiállítási épületbe, a vélt paradicsomba, a fátyol nélküli nőkre.

A kíváncsiak fantáziájában bizonyára megelevenedtek a szindus keleti mesék a háremek gyönyörű lakóiról, a világszép szultánokról, elragadó hurikról. Azt gondolták, most válik valóra a sok ábránd, tanu lesznek a sok szépségnek, amelyet eddig sűrű fátyol rejtett el a kíváncsi tekintetek elől.

Kíváncsiságukat lesújtó csalódás jutalmazta. Gyönyörű, tüzes, szenvedélyes életörömtől sugárzó fiatal arcok helyett sápadt, elgyötört, beteges, vézna arcok tüntek elő a levett fátylak mögöl. Kiderült, hogy a háremek női fölött éppúgy nem mulik el nyomtalanul az idő, mint a szabadon, férfiakról el nem különböztet életelő nők fölött. Sőt, a háremek zárt levegője, nem egyszer egészségtelen légköre még hamarabb elpusztítja a női szépséget...

Most, hogy a bagdadi nők levették fátyolukat, talán ez is megváltozik. Tudósítónk kérdést intézett a kiállítás egyik védnökéhez, Hefir bejhez, van-e jelentősége a bagdadi nők fátyolvetésének életük további alakulására.

— Feltétlenül — jelentette ki a bej — hiszen, ha meggondoljuk, a keleti nők fátyolviselése sokkal inkább társadalmi okokon alapul, mint vallási parancs következménye. A régi Perzsiában, már Darius idejében kapott lábra az a szokás, hogy az előkelő osztályok asszonyai igyekeztek magukat elvonni a nyilvánosság elől. Az alsóbb osztályok előkelőségéből átvették ezt az uri tempót. Így lett a keleti asszonyoknak a nyilvánosságtól való elkülönítése általános keleti szokás.

— A bagdadi bébi-kiállítás fátyol nélküli, csalódáskeltő nőivel szemben — fejezte be nyilatkozatát a bej — a mohamedán nő arcán már tükröződik a 20 éves felszabadultság, ápoltság, bizakodás és öröm. A két nőtípus összehasonlítása mutatja a fejlődést a rezignált keleti nőtől a társadalomban szabadon mozgó modern mohamedán nőtípusig.

— **IDÓJÓSLAT:** Változó felhőzet, gyenge nyugati szél és a hőmérséklet csekély csökkenése várható.

— **Hasbaszurta élete megmentőjét.** Bráilából jelentik: Vasile Burlacu bráilai fiatalember öngyilkosságra határozta el magát és lefeküdt a vasúti sínekre, várva, hogy a vonat elgázolja. Közben odaérkezett Craciun Tudor altiszt, aki a közeledő vonat elől, az utolsó percben elrántotta az öngyilkosjelöltet. Burlacu felháborodásában, hogy öngyilkossága nem sikerült, kért rántott és hasbaszurta megmentőjét, aki súlyos sérüléssel kórházba szállították.

Január 10

Kedd

Vilmos, Gergely

1475. január 10-én verte meg Vaslui mellett Stefan cel Mare moldvai fejedelem az országába betört törököket. Szulejmán pasa vezette a török hadat, amelyet Stefan cel Mare teljesen tönkrevért. A vaslui győzelem kivívásában erdélyi székely segédszereplők is nagy szerepet játszottak.

1778. január 10-én halt meg Linné Károly hírneves svéd természettudós. A növénytan, állattan és ásványtan terén számos maradandó művet alkotott. Leginkább azonban a növényvilág érdekelte, amelyet fajok és osztályok szerint új és áttekinthető rendszerbe foglalt. Számos növény elnevezése tőle származik. Rengeteg növény latin elnevezése mellett ott látható az L becé, ami azt jelenti, hogy az illető növény meghatározása Linnétől származik.

1868. január 10-én született Betegh Miklós volt kormánybiztos, az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség országos elnöke. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után a közigazgatási pályára lépett, amelyen szépen haladt fölfelé és 1910-ben már Torda-Aranyos vármegye főispánja volt. A háború alatt, mint erdélyi kormánybiztos működött. Az impériumváltozás óta csak társadalmi tevékenységet fejt ki.

— **Újabb italmérési engedélyeket vontak be Bukovinában.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében újabb csoport bukovinai (Csernovitz és Cămpulung-megyei) korezmárostól vonta meg az italmérési engedélyt.

— **Emelkedett a dollár és francia frank Londonban.** Londonból jelentik: Ma a londoni tőzsdén a dollár árfolyama a fonttal szemben 4.68 volt, míg szombaton az árfolyam 4.67 volt. A francia frank árfolyama pedig 177.37, a szombati 177-es árfolyammal szemben.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felhúvadás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

— **Az elkésett ember.** Diószeghy Dezső fiatal nagyváradi újságíró két mezőn szánt író-tollal: híriapokban és a szépirodalomban. Versei hol ritkábban, hol sürriben különböző folyóiratokban jelentek meg és magukra vonták azok figyelmét, akiket a költészet érdekel. Diószeghy Dezső lantján a mai háború utáni ifjúság problémái szólnak meg. Belső van költészetében a lelki tépelődés, a célkeresés, a réveteg pillantás, a két égbeszett remény és a reménytelen kétségbeesés. Az ifjú költő mos hatvan oldalas, külsőleg és belsőleg mutatós kötetet lépett a közönség elé. Az ebben foglalt verseken végig-huzódó eszme, amelyet a kötet bevezető versének utolsó két szakasza fejez ki, a következő: Hiába művész, ha nincs kezében márvány, — Születhetik egy szent, vagy otromba bálvány — Anyag nélkül a művész tehetetlen, — Sorvasztó tűz, ha csak önmagának mágiya, — Ha éjszakát nem tud oszlatni a lángja, — Közöny hinárjában elvész menhetetlen. Diószeghy Dezső megérdemli, hogy verseit elolvassák, mert ezekkel szolgálatot tesz a mai fiatalság utvesztőbe került életének és felhívja rimeivel a figyelmet, hogy mindenkinek igyekeznie kell az utvesztőből kivezető ösvényt megkeresni, megmutatni.

— **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Axmann Emilia Józsa, Kron József, Craciun Alexandru Lucian, Procker Paula.

— **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Baum Erzsébet született Kniesz ötvenkilenc éves, Juhász Mihály hetvenhárom éves kurtész, Zimmermann Mária született Pungulescu ötvenhat éves, Dávid András magánalkalmazott negyvennyolc éves.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA:

Kedden, január 10-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalis gyógyszerár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeimer gyógyszerár.

A III. kerületben az Axente Sever levő Roxin gyógyszerár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára allandó éjszakai szolgálatot tart.

— **Önként jelentkezett az ügyészségen egy sikkasztó kereskedelmi utazó.** Schlosser Armin, 52 éves temesvári kereskedelmi utazó tegnap délelőtt megjelent az ügyészségen és bejelentette, hogy sikkasztott. Schlosser egy temesvári és egy lugosi textilgyár utazója volt és kijelentése szerint az évek során az inkasszált pénzekből kisebb-nagyobb összegeket tartott vissza magának. Ilyen módon közel fél millió lejrel nem tud elszámolni. Az ügyészségen jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és Schlosser Armint őrizetbe helyezték, majd átadták a rendőrségnek, a további vizsgálat lefolytatására.

— **Leesett a padlásról és meghalt egy falusi asszony.** Ilie Augustina 72 éves nagyfalusi asszony háza padlásáról, mintegy hat méter magasságból, a földre zuhant és a gerincét törte. Mire segítségére siettek, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Isacu Stefan dr. táblabíró ünnepélyes esküétele.** Isacu Stefan dr.-t — mint megírtuk — a helybeli ítélőtáblához táblabíróvá nevezték ki. Az új táblabíró, aki eddig a törvényesség negyedik tanácsának elnöke volt, tegnap délelőtt az ítélőtábla teljes ülésén Dimitrescu Emil táblai főelnök kezeibe letette a hivatalos esküt és megkezdte működését, mint táblabíró.

— **BEZÁRT BAPTISTA IMAHÁZAK.** Miniszteri rendeletre való hivatkozással Olmoldova, Ujmoldova, Lászlóvára (Coronini) és Pozsgás (Pojejena) krassómegyei községekben bezárták a baptisták imaházait és a hitközséget feloszlatták, mert azok nem tették eleget a törvényes előírásoknak.

— **Tűz Niczkyfalván.** A temesmegyei Niczkyfalva községben gyors egymásutánban háromszor is tűz támadt, de a lángokat minden esetben sikerült gyorsan eloltani úgy, hogy kárt nem okoztak. Ezzel kapcsolatban úgy vélik, hogy a tüzeket gyújtogatás okozta és a csendőrség ilyen irányban meg is indította a nyomozást.

— **Leégett egy lugosi gyár.** A lugosi Majoros-féle szerszámkészítő gyárban éjszaka tűz támadt és a lángok a gyár egész tetőzetét elpusztították. A tűzoltóságunk nehéz munka árán sikerült a tüzet eloltani. A gyár kára mintegy 400 ezer lei. A tűz keletkezésének oka még nem ismeretes.

— **Verekedés.** A józsefvárosi Fröbl-ucca 20. szám alatt levő vendéglőben táncmuláság volt, amelyen verekezés támadt. Catau Simeon rendőr erre megjelent a vendéglőben, hogy helyreállítsa a rendet. A verekedők a rendőrt készszerűséggel a karján megsebesítették és lövés is esett. A solvó Veres Ferenc 25 éves munkás lábába fűródött. A mentők a rendőrt és a munkást kórházba szállították.

Gondon felelőség munkából hazatérő urát Diana sósborszesszel várja.

— **A NADRÁGI PLÉBÁNIA ÚJ VEZETŐJE.** Werler Péter nadrági plébános, mint jelentettük, január tizenötödikén nyugalomba vonul. A köztisztviselői álló plébános tisznyelvé éven át állott a nadrági plébánia élén. Pacha Agoston megyéspüspök a nyugalomba vonuló plébános helyére Hauszner Hermann volt billéi és steierdorfi káplán bízta meg a nadrági plébánia vezetésével. Az új plébánost három év előtt szentelték pappá.

— **Előléptetett pénzügyi főosztályok.** A pénzügyi szolgálatban történt előléptetések keretében Becheriu Ioan, Niculescu Vasile és Murresanu Victor pénzügyi felügyelőket, akik Temesvárott is működtek, másodosztályú pénzügyi vezérfelügyelőkké léptették elő, míg Niculescu Horia volt temesvári pénzügyigazgatót másodosztályú kerületi pénzügyi felügyelővé nevezték ki.

— **Dima vasútigazgató megbetegedett.** Dima Emil mérnök, temesvári kerületi vasútigazgató, aki városunkban nagy tiszteletnek örvend, megbetegedett. Távollétében Severineanu Cornel mérnök, a vontatási felügyelőség vezetője helyettesíti.

Mozi

M Ű S O R

KEDD, JANUÁR 10.

APOLLÓ: Ha és király lehetnék (angol film).
ATLANTIC: Incognitó (német film) és Golgotha (francia film).
CAPITOL: Három sportember (angol film).
RIVOLI: Hazafiak (német film).
SCALA: Másodvirágzás (német film).

Hossu Iosif dr.

Hossu Iosif dr., a temesvári bírói kar képzett és nagy tudású tagja, a tábla tanácselnöke, 48 éves korában, hosszas szenvedés után, meghalt. Hossu Iosif dr. Désen született. Jogi tanulmányait a kolozsvári egyetemen végezte és 1912-ben az igazságszolgáltatás szolgálatába állott. Bírói pályafutását Kolozsvárott kezdte meg, rövid ideig Brassóban is működött, majd 1933-ban a temesvári törvényszékhez helyezték át. Még ugyanebben az esztendőben mint táblabíró, a temesvári ítéltáblához került és itt haláláig működött. Nagyszerűen képzett jogász volt és az ügy ez, mint kiváló emberi tulajdonságai embertársai tiszteletét biztosították számára. Hossu Iosif dr. két év óta betegeskedett és életét az orvostudomány nem tudta megmenteni. Hónapokig ágyban fekvő beteg volt, míg most szenvedéseitől megváltotta a halál. Gyászolják felesége, született Baranyi Berger Margit, testvérei és kiterjedt rokonság. Holttestét a belvárosi temetőben lévő Schlauch-kápolnában ravatalozták fel és a görög katolikus vallás szertartása szerint ma, kedden délután három órakor helyezik örök nyugalomra.

(—) Baran dr. főpolgármester a Temes-Bega Társulat élén, Marta Alexandru dr. királyi helytartó Baran Coriolan dr. főpolgármestert a Temes-Bega Szabályozási Társulat igazgatóságának elnökévé nevezte ki. Baran Coriolan dr. főpolgármester az új megbízásával járó hivatalos esküt tegnap délelőtt tette le a királyi helytartó kezébe.

(—) A temesvári román nőegylet köszönetét. A temesvári román nők egyesülete internátusának növendékei által rendezett karácsonyfa-ünnepély alkalmából pénzsegélyt és szeretetsomagokat osztottak szét a szükségét szenvedő sokgyermekes családok, szegénysorsú tanulók és öregek között. A kiosztott segély értéke 25 ezer lei volt. A temesvári román nőegylet ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akik adományaikkal lehetővé tették a szegények segélyezését.

(—) Gazdasági tanfolyamok Zsebelyen. Zsebelyen ünnepélyes keretek között nyitották meg a gazdaifjak továbbképző tanfolyamát. Az ünnepségen résztvevett Marta Alexandru dr. királyi helytartó, akit Popescu Nicolae mérnök, a helytaróság mezőgazdasági ügyosztályának vezetője és Ionescu Iuliu dr. alispán is elkísért. A királyi helytartót, akit a lakosság nagy lelkesedéssel fogadott, Petru Nicolae járási főszolgabíró és Ursica Ion községi bíró üdvözölték, majd a zsúfolásig megtelt kultúrházba vezették. Surlasi és Craia lelkészek istentisztelete után Popescu Nicolae mérnök ismertette a gazdasági tanfolyam célját. Marta Alexandru dr. királyi helytartó nagy beszédben hangsúlyozta ennek a tanfolyamnak a szükségességét, amely hivattva van a gazdaifjúságnak hasznos ismereteket nyújtani és ennek révén munkáját az eddiginél dúsabb eredménnyel koronázni. Az ünnepélyen közreműködött a zsebelyi ifjúság zenekara és dalárdája is. A tanfolyam előadói Popescu Nicolae, Bogdan Cornel és Surlasi Gheorghe gazdasági mérnökök, valamint Kelemen György, a szákovai mezőgazdasági iskola igazgatója és több tanára.

(—) Közigazgatási képesítési vizsgák. Január közepén kezdődnek a képesítési vizsgák azon ifjak számára, akik a közigazgatási pályára kívánnak lépni. Eddig ötszázán jelentkezték, akik négy csoportban vizsgáznak. A vizsgákat január 18-án, 25-én, február 16. és 22-én tartják meg. Marta Alexandru dr. királyi helytartó most nevezte ki a vizsgáztató bizottságot. Ennek elnöke Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár, tagjai pedig Daminescu Octavian dr. helytartósági osztályvezető, Bobei Aurel helytartósági pénzügyi főnök, Bejan Silvius liceumi igazgató, Ilescu Nicolae dr. és Pau Pavel liceumi tanárok.

A kellemetlen szerencse

Párisból jelentik: Nancy közelében egy közepes emeletű házban 15 pompás üvegvázat találtak, amelyek a régészek megállapításai szerint a Kr. u. V-ik századból származnak. A párisi régészeti intézetben gondos szpekto-gráfiai vizsgálat kétségtelen bizonyossággal megállapította, hogy az üvegvázak valóban az V. századból származnak. A pompás vázakat alkalmassal Franciaországban készítették, azonban a nyersanyagot minden kétséget kizárólag vándor kereskedőknek a Távol-Keletről kellett hozniok, mert abban az időben sehol Európában ilyen anyagot nem lehetett találni.

— A PÁNAMERIKAI EGYZEMÉNY — A NÉPEK MAGNA CHARTÁJA. Londonból jelentik: Cordell Hull külügyi államtitkár a pánamerikai kongresszusról való visszatérése után kijelentette, hogy az értekezleten lefektetett elveket a népek közötti kapcsolatok Magna Chartájának lehet tekinteni. Ebben a Magna Chartában olyan elvek és felfogások jutnak érvényre, amelyek a közeledést szolgálják a népek között.

— CSEHORSZÁG ANGOL KÖLCSÖNÉNEK ÜGYE. Londonból jelentik: Az angol kincs ár és a csehszlovák küldöttek között újból megindultak a néhány hét előtt megszakadt tárgyalások a 20 millió font sterling ügyében. Az angol kormány tagjai közül senki sem vett részt eddig a tárgyalásokon, mert kijelentették, hogy csak akkor hajlandó arra megbízottat küldeni, ha Csehszlovákia előbb pontosan megjelöli, hogy mire akarja a hitelt felhasználni.

— DR. FUNK NÉMET GAZDASÁGI MINISZTER RÓMÁBAN. Rómából jelentik: Az olasz fővárosban tartózkodó Funk német birodalmi gazdasági miniszter ma délelőtt megbeszélést folytatott Massigni olasz testületügyi miniszterrel, aki ebédnél látta vendégül a német minisztert. Délután Mussolini miniszterelnök fogadta Funkot.

— ZÜRICHI TÖZSZEZÁRLAT: Páris: 15.68, London: 20.72 és fél, Newyork: 242 és hatnyolcad, Milánó: 23.30, Amszterdam: 248.85, Brüsszel: 74.80, Berlin: 177.62, Prága: 15.15, Varsó: 83.75, Belgrád, 10, Bucuresti: 325.

Ófelsége és Mihai nagyvajda két napon át Arad megyében vadászott

Külföldi követek, Arad megye és a város vezetői a meghívottak között

Kisjenőről jelentik: Az elmúlt hét szombatján két napos udvari vadászat kezdődött az arad megyei királyi vadászterületen a Kisjenő és Ágya között, levő erdőszegben.

A vadászatot megtisztelte jelenlétével Ófelsége, II. Carol király, valamint Mihai nagyvajda, a trónörökös is,

akik a bucurestii diplomáciai világ több előkelőségét, valamint az aradi közigazgatási hatóságok két vezetőjét; Dobricianu Mihai ezredes-orefektust és Vlad Alexandru generális-főpolgármestert szintén vendégül látták, de természetesen jelen voltak az ország vadászati életének vezető személyiségei is. Értesülésünk szerint a vadászatot a következő meghívott vendégek vették részt: Veverka bucurestii csehszlovák követ, Marquis dela Rose bucurestii olasz követ, Avakunovity jugoszláv követségi tanácsos, Güntner amerikai konzul, a bucurestii francia követség katonai ataszéja, Mocsonyi Anton udvari fővadászmaster, Boeru Stefan a királyi vadászterületek igazgatója, Radu őrnagy királyi szárnysegéd.

A vadászatot ezúttal is Giorogariu Eugen őrnagy, vadászati vezérfelügyelő vezette.

Noha a szeles idő a vadászatnak nem kedvezett, mindkét napon kiváló volt a vadász-zsákmány és úgy Ófelsége, a király, mint Ófensége, a trónörökös kitűnő hangulatban hódoltak a vadászat nemes sportjának. Az első napon 82 darab nyúl, 790 fácán és egy duvad, másodnap 88 nyúl és 632 fácán, 2 róka és 2 duvad, tehát a két napon 160 nyúl, 1422 fácán, 2 róka és 3 duvad, vagyis összesen 1597 elejtett vad bizonyítja, hogy a vendégek sikerrel kezelték a puskát.

Ófelsége az első napon 217, másodnap 160 darab vadat ejtett el, a trónörökös csak néhány darabbal maradt mögötte.

A vendégek Ófelsége és Ófensége részvételével az erdőben ebédelték, a vacsorát pedig az udvari vonaton költötték el és vasárnap este 10.20 perckor utaztak el Temesvár felé. Mielőtt az arad megyei vadászat befejeződött volna, Ófelsége magas elismerését és megelégedését fejezte ki a mintaszerűen megrendezett vadászatért.

Sikertelen maradt Franco tábornok offenzívája Kataloniában

A nemzetiek repülőgépeinek nagy részét az estramadurai frontra küldték

Barcelonából jelentik: Franco tábornok offenzívája Kataloniában sokat veszített erélyéből, ami azzal magyarázható, hogy a köztársaságok az estramadurai fronton előnyömltek. Hír szerint

a nemzetiek részéről nagyobb erősítéseket kellett küldeni.

A nemzetiek repülőgépeinek egy részét is az estramadurai frontra rendelték, a csapatok támogatására.

A Havas-iroda jelentése szerint egy n a gas spanyol személyiség kijelentette, hogy Franco tábornok a közelmúlban arra kérte a Bourbon-Pármái hercegeket, hogy ne térjenek vissza a nemzeti Spanyolország területére.

A kisebbségi főkormánybiztos tárgyalásai a magyar vezetőiérliakkal

KOLOZSVÁRRÓL jelentik: Dragomir Silvius dr., a kisebbségi ügyek főkormánybiztosa, Kolozsvárra érkezett és a saját munkatársai előtt nyilatkozott a magyar közelet vége ó egyéniségi, valamint a kormány között, az ő közbenjöttével megindult tárgyalásokról, amelyeknek lényege tudniillik a romániai magyarság képviseletére vonatkozik.

A kisebbségi főkormánybiztos Kolozsváron több közéleti személyiséget fogadott, de a velük folytatott tanácskozásokról nem óhajtott nyilatkozni, viszont a nagy általánosságban tett kijelentései arra engednek következtetni, hogy a kormány a jövő hétig befejezi a még mindig folyamatban levő értekezéseket

KÖZGAZDASÁG

Exportszövetségek alakulnak

és csak azok tagjai vihetnek ki árut az országból. — Uj törvény az exportörök szindikálásáról

Öfelsége, II. Carol király szentesítette azt a rendeletét, amely elrendeli, hogy az exportörök a különböző exportszakma szerint testületi szervezetebe tömörüljenek. Az intézkedés célja, hogy az export a külföldi piacoknak megfelelően központi irányítást nyerjen. A nemzetgazdasági miniszter utóbb jelöli meg rendeletileg a Kiviteli Kereskedők Szervezetének egyes csoportjait. Egy kiviteli ágban országosan csak egy csoport működhetik és a csoportok jogi személyiséget kapnak.

A jövőben árut csak az, vihet ki az országból, aki az exportszövetségben benne van. A szövetségben beléphetnek azok a hivatásos exportörök — egyének, társaságok és szövetkezetek — amelyek törvényes keretek között működnek, tehát ha kereskedők, úgy cégük be van jegyezve. Csak olyanok vehetők fel, akik eddig is részt vettek az exportban és család, lopás, sikkasztás és vesztegetés miatt el

nincsenek ítélve, csőd, vagy gondnokág alatt nem állanak és 100 ezer lei óvadékot tesznek le készpénzben, vagy értékekben. Rajtuk kívül felvehetők a.) a rendes berendezéssel bíró állathizláló telepek tulajdonosai, b.) a kivihető cikkek árusításával foglalkozó fogyasztási szövetkezetek, c.) mezőgazdasági szövetkezetek, d.) mindazok, akik hivatászerűen exportcikkek termesztésével, vagy előállításával foglalkoznak. Ez utóbbiak felvételéről a közgyűlés határoz.

Minden év elején a Monitorul Oficialban megjelenik az exportörök szindikátusainak tagnévjegyzéke. Azok, akiket kihagytak a névjegyzékből, a hivatalos lap vonatkozó számának megjelenésétől számított 15 napon belül felszólalhatnak. Az exportszövetkezeteket a törvény megjelenésétől számított három hónapon belül meg kell alakítani.

Még százezer vagon buza vár kivitelre

A CFR ismét felvesz a constantai kikötőbe gabonát

A szakkörök megállapítása szerint Romániának még százezer vagon buzája van kivitelre, ami jóval kisebb mennyiség, mint az elmúlt év első napjaiban volt. Semmi kétség sincsen az iránt, hogy ez a kb. négymillió fontsterlinget reprezentáló érték rövidesen elhelyezést talál, mivel az eddigi felvevők — Anglia, Németország — állandó érdeklődése mellett

új kereslet lépett fel a piacon az északi államok, elsősorban Dánia részéről.

Ezenkívül Olaszország a román—olasz kereskedelmi egyezmény megkötéséig tartózkodott a vételtől. Egyes államokban az idény végére — dacára a gazdag idei termésknek — buza hiány fog fellépni, de maguk a termelő államok — így Románia is — gondoskodtak a belső szükségletéről. A mutatkozó kül

földi kereslet oka, hogy Anglia az idén mindenütt szükségletlen felül vásárolt és

a készletgazdaságra rendezkedett be.

Az utóbbi két hétben a Duna befolyása késleltette a szállításokat és ehhez hozzájárult, hogy a constantai rakodók annyira megtelek, hogy egy idő óta a CFR nem vett fel idezőlő rendelétesű gabonát. Miután Constantában ismét rakodható napi 300 vagon,

a CFR Constanta felé megnyitotta a forgalmat

és napi 150 vagon vesz fel a Szövetkezeti Nemzeti Intézetétől és 150 vagon a magánosoktól. A vidéki államok ennek megfelelően irányítják a gabonát, amely az állomási gabonaraktárakban várt elszállításra.

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, JANUÁR 9.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 38—39, felár nélkül.

Nincs üzlet a gabonapiacra. A bánsági gabonapiacra az árak nagyobbra változatlanok és nagyobb üzlet nem tud kifejlődni a szállítólehetőségek hiányában. Egyedül a belföldi szükséglet részére van érdeklődés a tengeri iránt és az öröképes tengeri ára 325—330 lei, a korpa 300 lei téli takarmányozási célokra. Temesi buza 385, torontáli buza 400 lei, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 370 lei, kismaimi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei.

== NYUGALOMBA VONULT DR. MOSKOVITS MIKLÓS NAGYVÁRADI NAGYIPAROS. A nagyvárad Krausz—Moskovits Egyesült Ipartelepék Rt. múlt héten tartott közgyűlésen Moskovits dr. elnök-vezérigazgató a vállalat kiváló alapítója lemondott mindkét tisztségéről, hivatkozva egészségi állapotára. Ugyancsak kiléptek az igazgatóságból Ipolyi-Keller Gyula, báró Guttmann Henrik és dr. Lény Béla. A vállalat új vezérigazgatója dr. Török Sándor lett, míg az eddigi helyettes vezérigazgató dr. Szirmay Lajos az igazgatótanács társelnöke lett. A Moskovits Ipartelepék legközelebbi cégét Mezőgazdasági és Vegyszereti Ipartelepék Rt. cégére változtatja át.

== LESZÁLLÍTOTTAK A HÁLÓZÁSINEG BEHOZATALI DIJÁT. A nemzetgazdasági minisztérium 1000 mázsa halászati zsinég behozatalára adott engedélyt a behozatali díj 75 százalékos csökkentésével. Az engedélyt a Szövetkezeti Intézet kapta meg és ennek kibocsátásával a halászati hálókészítést akarják előmozdítani.

Ismét megakadt a Szatmár és Máramarossziget közötti forgalom

A magyar—cseh határicens befolyása a romániai vasútforgalomra

Máramarosszigetről jelentik: A bécsi döntőbírság ítélete után, amely a Szatmár—szigeti vonalon fekvő Feketeardó cseh vasútállomást is Magyarországának ítélte, hosszú hetekig megszokott a vasúti forgalom Szatmár és Máramarossziget között, úgy, hogy a vasut a személyforgalmat autobusok, míg az áruforgalmat teherautók segítségével bonyolította le. Később a CFR a román—cseh peage-vonal egyezményhez hasonló megállapodást kötött Magyarországgal is és így a vasúti forgalom Szatmár és Sziget között újra megindult részben magyar, részben cseh peage-vonalon keresztül. Mintegy kétheti zavartalan vasúti közlekedés után, a munkácsi incidensek miatt, úgy a magyarok, mint a csehek leállították a peage-vonalon a közlekedést, úgy, hogy Szatmár és Sziget között a vasúti összeköttetés újra megakadt. Péntekről szombatra virradó éjjel a Szatmárról elindult vonatoknak Feketeardóról, a Szigetről indított személyvonatoknak Hosszuzemzöről vissza kellett térni.

A C. F. R. legrövidebb időn belül újra megindítja az autobusokat és teherautókat bérrel az áruforgalom lebonyolítására.

== KIMÉRVE IS ÁRUSITHATÓ ECET A FÜSZERKISKERESKEDESEK. A földművelésügyi minisztérium a szőlészeti törvény módosítása során — amelynek szövege a Hivatalos Lap 1938. december 23-iki számában jelent meg — engedélyt adott arra, hogy a fűszerkiskereskedők az ecetet nem csak zárt palackokban árusíthassák, hanem azt ki is mérjék. Feltételként a törvény módosítása mindössze azt szabja meg, hogy az ecete, csak eredeti üvegekből mérjék ki, amelyen az ecet gyártásának neve és az ecet foktartalmának szerepel. A kereskedők felelősek azért, hogy az eredeti üvegekben volt ecetet ne hamisítsák meg és ne adják el, ahogyan az az eredeti üvegekben volt.

== KEVESEBB RÉSZVÉNYT, DE MAGASABB ÁRON ADTAK EL 1938-BAN A BUCURESTII TŐZSDÉN. A bucurestii tőzsde vezetősége most tette közzé a tőzsde múlt évi forgalmi statisztikáját. Eszerint az 1938. év folyamán 6 milliárd 500 millió lei értékű üzletet bonyolítottak le a bucurestii értéktőzsdén, másfél milliárd lejjel többet, mint az 1937. évben. A fixkamatozású papírok piacán a forgalom meghaladta az ötmilliárd leit, az 1937. évi 3 milliárd 780 millió forgalommal szemben. A részvénypiacon 2.400.000 darab részvényt adtak el, több, mint másfél milliárd lei értékben, míg az 1937 évben 2.490.000 darab részvényt cseréltek gazdát, egy milliárd 236 millió lei értékben. Bár a részvénypiacon 90.000 darabban kevesebb részvényt adtak el, a nagyobb forgalom a részvények magasabb árfolyamával magyarázható.

== AZ ARANY ÉS FÉMBANK 15 MILLIÓ ÉRTÉKŰ SZÉNBANYA RÉSZVÉNYT KAP. A pénzügyminiszter felhatalmazta az Amortizációs Pénztárt, hogy az állam tulajdonát képező Lonja szénbányavállalat részvényeiből 15 millió lei névértékűt fizetesképpen az Arany és Fémipari Vállalatok Bankjának adjon át, azzal, hogy ezt a pakettet az Amortizációs Pénztár 1941. április 1-ig ugyancsak névértékben visszavásárolhassa.

== REPULÓBÉLYEGKIHAGASOK JEGYZŐKÖNYVEINEK MEGSEMISÍTÉSE. A Kereskedelmi Kamarák Szövetségének közbelépésére a Nemzeti Repülőalap megsemmisítette mindazon kihágási jegyzőkönyvet, amelyet 1938. november 21. előtt vettek fel az üzleti könyvek vezetésének elmulasztása miatt. Ilyen jegyzőkönyvekben említett kihágások kérhetik a rendeltre való hivatkozással a jegyzőkönyv megsemmisítését, de csak abban az esetben, ha a bírság nem nyert még befizetést.

Ivan Mosjoukin gyógyulóban

Remélik, hogy rövidesen fellép hangosfilmben

A némafilm egyik legnagyobb sztárja — mint már jelentettük — hónapok óta súlyos beteg fekszik egy franciaországi sanatóriumban. Néhány hétig élet és halál közt lebegett, most azonban, mint a legutóbbi jelentés mondja, gyógyulására van remény. Szerződés várja Mosjoukin felépülését. Amint meggyógyul, megkapja első vezető beszélő szerepét.

Mosjoukin néma alakítására még emlékeznek a mozilátogatók. A háború utáni években azt a szerepkört töltötte be a filmen, mint később Valentino. Híres alakításait az egész világ megcsodálta.

Óriási összegeket keresett, de nem tudott magának vagyont gyűjteni,

mert az orosz származású színész valóságilag szórta a pénzt. Tizenöt esztendővel ezelőtt Párisban rendezett egy estét, amely 120.000 frankjába került.

Amikor a hangosfilmet feltalálták, a filmvállalkozók fényes ajánlatokkal kínálták meg Mosjoukint. A próbafelvételeknél azonban kiderült, hogy oroszos kiejtése lehetetlenné teszi, hogy akár francia, akár angol nyelven fellépjen. Készítettek ugyan vele egy filmet, de az amerikai közönség meg sem értette a művész idegenszerű akcentusát.

Kis vagona lassacskán elfogyott és ő évek óta már barátai támogatásából él. Néhány hónappal ezelőtt idegei felmondták a szolgálatot, úgy hogy sanatóriumba kellett szállítani. Az évek során mégis csak elsajátította a francia nyelvet, ma már meglehetősen folyékonyan és tisztán beszél, úgy hogy felgyógyulása után talán újból kezdheti kettőtört karrierjét.

NEM ENGEDIK LESZÁLLNI

Valószínűleg a kövér hölgy ül egy személyvonat harmadosztályú fülkájában és keservesen zokog. Az utasok néma megilletődéssel nézik a zokogó hölgyet, egyik sem akarja megzavarni nagy fájdalomában. Végre este felé megszólítja az egyik utas:

— Miért sir, nagyságos asszonyom?

A kövér hölgy szomorúan legyint:

— Hát hogyan sirnék, amikor reggel óta utazom ezen a vonaton, már rég elhagytuk az állomást, ahova utazni akartam és nem engednek leszállni.

— Nem engedik leszállni?

— Nem.

— Ki nem engedi?

— A kalauz.

— A kalauz? Miért nem engedi leszállni?

— Tudja kérem, én kissé molett vagyok és ezen a vonaton olyan keskenyek az ajtók, hogy csak hátul tudok leszállni. Valahányszor nagy keservesen eljutok az ajtóhoz, megfordulok és az egyik lábam már a lépcsőn van, hogy leszálljak, az állomásfőnök int a türeszájával, a kalauz odarohan hozzám, visszatol a kocsiába és udvariasan így szól:

— Tessék gyorsan beszállni, indul a vonat!

SPORTSEMÉNYEK

Sporthírek mindenfelől

Folytatja győzelmi sorozatát a Görögországban turázó román B) válogatott

Bucuresti—Athén 3:2 (2:0)

A román B. válogatott második athéni mérkőzését is megnyerte. A mérkőzés esős időben gyér érdeklődés mellett került lebonyolításra. A román csapat tagjai ezúttal is kiváló játékot produkáltak. A közönség teljes mértékben meg volt elégedve a román csapat játékkal, amely tudásban felülmúlta görög ellenfelét. A román együttes a következő felállásban vette fel a küzdelmet:

Negru — Dragomirescu, Lengher — Páll, Rasinaru, (Pop), Costea — Oprea, (Auer), Mihalescu (Moldoveanu), Auer, (Barátky), Reiter, Praszler.

A görögök indítják el a labdát, amelyet csakhamar a román játékosok kaparintanak meg. Rasinaru ivelt rugása Praszlerhez száll, a kiváló játékos középre játszik, ahol Barátky kap-

ja a labdát. Ez visszajátszik a kitűnő helyzetben levő Praszlerhez, aki fordulásból már a harmadik percben nagy gólt lőtt. 1:0. Nemsokára Auer kerül a kapu közelébe és lövése nyomán 2:0 arányban vezet a román csapat.

Szünet után a görögök is feljönnek és vesélyesen támadnak. Támadásaikat Monopulos és Kritikos gólokra értékesítik. Nem sokáig örülhetnek az egyenlítésnek, mert Barátky újabb góljával a román csapat győztesen hagyta el a játékeret. A győztes csapatban a fedezetsor volt a legjobb csapatrészt, főleg Páll remekelt. A támadó sorban Auer, Reiter, Praszler és a fáradhatatlan Barátky voltak nagyon jók. A görög együttesben a közvetlen védelem önfeláldozóan játszott.

Eiragadtatással ir a fővárosi sportsajtó a román csapat athéni győzelméről

Beszámoltunk róla, hogy a román B. válogatott Vízkereszt ünnepén fölényes győzelmet aratott a teljes görög válogatott felett. Megállapítják a lapok, hogy a román együttes egyszerű technikai és taktikai készséggel játszott és győzelme már ebben az arányban is megérdemeltnek mondható. A győztes csapat minden egyes tagja kiválóit nyújtott. Szadovszky a kapuban kiválóit nyújtott, nyugodtan védett és mindig az alkalmas pillanatban lépett közbe. Duce volt a védelem oszlopa, akinek felszabadító rugásai sokszor vittek ellentámadásba a csapatot. Lengher nagyszerű társnak bizonyult. A fedezetsor legjobbjai Páll volt és végig Lirta az iramot. A csapat sorban Auer és Barátky nagyon jók voltak.

SPORT-FOTO-OPT C
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása
A. M. MÜLLEY-nél
Timisoara, I. Strada Solderer 11.

Budapesten rendezik meg az 1939 ik évi páros műkorcsolyázó világbajnokságot

Az ezévi férfi és páros műkorcsolyázó világbajnokságokat Budapesten rendezik meg február hónapban, melyeknek műsorát a BKE a következőképpen állapította meg.

Február 16. A férfi műkorcsolyázás kötelező gyakorlatainak és az indulási számok ki-sorsolása valamennyi verseny számban.

Február 17-én. Délelőtt fél 9 órakor a férfi világbajnokság kötelező gyakorlatai. Este 7 órakor a páros világbajnokság szabadgyakorlati.

Február 18. Reggel fél 9 órakor szenior hölgyek előírt gyakorlatai, este 7 órakor a férfi világbajnokság szabad gyakorlatai és a hölgyverseny szabadgyakorlati.

Február 19. Délután nemzetközi táncverseny és a világbajnokság helyezettjeinek bemutatói.

A két világbajnokság mellé még egy „harmadikat” akar hozni Budapestre a BKE a versenyekkel kapcsolatban. A világbajnokságok műsorára, mint látható, a BKE szenior hölgyversenyt is tűzött ki a „Jubileumi-díjért”.

Ezt a versenyt is világeseményé akarja avatni, oly módon, hogy az egy héttel megelőzőleg Prágában rendezendő hölgy-világbajnokság egész mezőnyét Budapestre akarja hozni a BKE és illyformán a világ összes számottevő műkorcsolyázói indulnának a budapesti világbajnokságokon. — A páratlanul érdekes „sport-hét” iránt külföldön is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az Újpest győzött Kairóban, a Nemzeti gólzáppal bucsuzott Északafrikától

Budapestről jelentik: A turázó magyar csapatok közül az Újpest fölényesen győzte le Kairo válogatottját, míg a Nemzeti gólzáppal bucsuzott Északafrikától. Részletes eredmények a következők:

Újpest—Kairo válogatott 5:2.

A mérkőzést az Újpest 10 ezer főnyi közönség előtt a következő összeállításban kezdte:

Sziklai — Futó, Fekete — Szalay, Szűcs, Balogh — Kocsis, Vince, Hidasi, Zsengeilér, Kállai.

A 9-ik percben Zengellér szerzi meg a vezetést, a 24-ik percben ezt a kairói csapat Asri révén kiegyenlíti. A 29-ik percben szép akció után Kállai bombagóllal vezetéshez juttatja csapatát 2:1.

A második félidőben az Újpest Zsengeilér és Hidasi góljaival már 4:1 arányban vezet, amikor Asri szept az eredményen. A végeredményt Vince állította be 5:2.

Nemzeti—Meknes válogatott 3:1.

A budapesti Nemzeti utolsó északafrikai mérkőzésén gólzáppal győzte le Meknes város válogatott csapatát. A győztes csapat góljait Pálya (2), Kisalagi (2), Tuli, Balogh, Horváth és Sztancsik szerezték.

A bécsi Rapid megnyerte a Tsehammer-serleget

Vasárnap délután a berlini stadionban 40 ezer néző jelenlétében bonyolították le a Tsehammer-serleget döntőmérkőzését, amelyet a bécsi Rapid 3:1 arányban nyert meg a frankfurti Sport Verein ellen. A mérkőzés igen heves és a második félidőben kíméletlen játékok hozott. Nyolc perccel a befejezés előtt a mérkőzés állása még 1:1 volt, amikor Pesser átadásából Hoffstadter remek gólt rugott. Majd három perccel a befejezés előtt Binder a kapust is kicselezte és beállította a végeredményt.

Az olasz bajnokság eredményei. Az olasz bajnokságban vasárnap a következő eredmények adódtak: Bologna—Róma 1:0, Lazio—Modena 2:1, Triestina—Milan 4:2, Genova—Torino 1:0, Novara—Luchesse 1:1, Livorno—Napoli 2:1, Liguria—Juventus 1:1.

Csonka forduló az Angol Kupában. Az Angol Kupában szombaton bonyolították le a harmadik fordulót, amelyen már az I. és II. ligabeli csapatok is szerepeltek. Több mérkőzés elmaradt és az érdekesebb eredmények a következők: Portsmouth—Lincoln City 4:0, Chelsea—Arsenal 2:1, Wolverhampton Wanderers—Bradford 2:1, Scheffler United—Blackpool 2:1.

A Telefon Club jégkorong csapata elődöntőben győzött Lengyelországban. A lengyelországi jégkorong torna mérkőzései során a Telefon Club jégkorongcsapata 0:0 arányú elődöntőben győzött a Pogon együttesével.

A Venus jégkorong csapata legyőzte a cernautii Jahn együtt. eset. A Venus jégkorong csapata Cernautiban vendégszerepelt, ahol nagyszerű játék keretében legyőzte a nagy játékerőt képviselő Jahn csapatát. Eredmény 3:2 (1:0, 1:1, 1:1).

Döntetlen a német—svéd fedet pályás teniszverseny. Stockholmban bonyolították le a fedet pályás tenisz versenyeket Németország és Svédország csapatai. Az első napi eredmények alapján a mérkőzés állása 1:1. Eredmények: Henkel—Rohlsson 6:4, 3:6, 6:4, 7:5. Nyström—Redl 6:4, 6:4, 6:0.

Humis nyilatkozott a görög—román mérkőzésről. A Görögországban tartózkodó Humist megkérdezték az újságírók, hogy mi a véleménye a román csapatról és az általa elért eredményről. Humis a következőket jelentette ki az újságíróknak: A román csapat által elért győzelem megérdemelt, hasonlóképpen az eredmény aránya is reális. Láttam már a román csapatot jól és rosszul is játszani. Egy dolog bizonyos: ha ez a csapat jó napot fog ki, csak nagyon kevés csapat képes ellenállani. Legalább is a Balkánon.

Meazza felgyógyult és már játszott is. Meazza, aki már hosszabb idő óta beállománnyban van, ismét pályára lépett és a Genova elleni mérkőzésen a legjobb játékformát árulta el. A csapat lényegesen megerősödött és sikerült is legyőznie a Genova együttest.

18 millió lei egy játékosért. Az angol Wolverhampton vezetősége ajánlatot kapott az egyik első ligabeli csapat vezetőségétől, amelyben 18 millió leinek megfelelő összeget ajánl fel Cullisért a csapat középfedezetjátékosáért.

A vidéki katonakötelesek jelentkezési sorrendje

A gyérik jelentkezési napja január 10. A csákovaiak közül az 1911—1928 korosztálybeliek január 14-én, az 1929—1935 korosztálybeliek pedig január 15-én jelentkeznek Csákován. A klópodiaiak január 31-én jelentkeznek. A temesbükényiek február 2-án láttaoztatják katonai könyvecskéjüket. A gálajaiak közül az 1911—1928 korosztálybeliek február 6-án, az 1929—1935 korosztálybeliek pedig február 7-én jelentkeznek a községben. A Vejte községbeliek közül az 1911—1928. korosztálybeliek február 14-én, az 1929—1935 korosztálybeliek pedig február 15-én jelentkeznek. A portosiak február 17-én jelentkeznek Bánlakon. A dézsánfalviak február 20-án jelentkeznek Moravicán. A dettai katonakötelesek közül az 1911—1928 korosztálybeliek február 22-én, az 1929—1935 korosztálybeliek február 23-én, az omori katonakötelesek pedig február 24-én jelentkeznek Detán. A dettai katonakötelesek közül az 1911—1928 korosztálybeliek február 26-án, az 1929—1935 korosztálybeliek pedig február 27-én jelentkeznek.

A végvári katonakötelesek január 10-én jelentkeznek Végváron. Az iklodai és Útvösdieki január 14-én, a törökszákosiak január 15-én jelentkeznek Törökszákoson. A bakovaiak jelentkezési napjai január 18. buziási katonakötelesek közül az 1911—1918 korosztálybeliek január 31-én jelentkeznek Buziáson. Az izvini és bázosi katonakötelesek február 3-án, a rékási katonakötelesek közül az 1911—1918 korosztálybeliek február 4-án, az 1919—1928 korosztálybeliek február 5-én és az 1929—1935 korosztálybeliek február 6-án jelentkeznek Rékásan. A hosszúági és gizellafalvai katonakötelesek február 13-án jelentkeznek Gizellafalván. A sztancsalfalvai katonakötelesek február 15-én jelentkeznek Brestovác községben. A lippai katonakötelesek közül az 1911—1918 korosztálybeliek február 25-én, az 1919—1925 korosztálybeliek február 26-án, az 1926—1931 korosztálybeliek február 27-én és az 1932—1935 korosztálybeliek pedig február 28-án jelentkeznek Lippán.

A temesvári iparosok parlamentje tegnap letárgyalta az egyes szakcsoportok összes időszerű kérdéseit

A temesvári ipari munkaadók szindikátusa tegnap délen választmányi ülést tartott, amelyen az egyes szakcsoportok vezetői jelentek meg és az iparos társadalmat közelről érdeklő kérdések kerültek napirendre. Kovács István elnökölt az ülésen és Gazda József szindikátusi főtitkár ismertette a tárgyszerőzet egyes pontjait.

Az ipari munkaadók szindikátusa értesítést kapott a munkakamara elnökségétől, illetve a munkakamarák országos szövetségétől, hogy

az iparosok között a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való minél impozánsebb számban történő belépés érdekében megfélelő propagandát fejtsen ki.

A tegnapi vezetőségi ülés egyhangúlag elhatározta, hogy széleskörű propagandát fejt ki és a belépési nyilatkozatot az ipari szindikátus titkári hivatalában lehet aláírni. Az egyes ipari szakcsoportok elnökei hanzoztatták, hogy minden elkövetnek annak érdekében, hogy tagjaik minél nagyobb számban csatlakozzanak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához.

Az elnökség ezután figyelmébe ajánlotta az iparosoknak, hogy január hónapban a következő kérdésekre kell figyelemmel lenniük. A cégtáblák és reklámok után a repülőbélyeget le kell róni és erre a célra a megfelelő borderők az ipari szindikátusnál kaphatók. Az iparosok által kiállítandó személyzeti kimutatásokkal kapcsolatban azok, akik négy munkással, vagy ennél kevesebb dolgoznak, amennyiben a munkaadó és valamennyi munkás mind román állampolgár, nem tartoznak személyzeti kimutatást benyújtani. Ha azonban csak egy alkalmazott is idegen állampolgár, akkor az összes alkalmazottokról személyzeti kimutatás készítened. Megfelelő űrlapok az ipari szindikátusnál kaphatók.

Az ipari, kereskedelmi és házadóra vonatkozó nyilatkozatok január 31-ig betérjesztendők a pénzügyi hatóságnál

és a szükséges űrlapok az ipari szindikátusnál rendelkezésre állanak.

Figyelmezteti a szindikátus tagjait továbbá, hogy a személyazonossági igazolványokat a népességi hivatalban látamoztatni kell, ezenkívül az alkalmazottakról kimutatás is készítened a népességi hivatal számára, amelyben az illető neve, foglalkozása, lakcíme és a személyazonossági igazolvány szá-

ma is feltüntetendő. A betegsegélyző pénztári illetékekre vonatkozólag ott, ahol négy alkalmazottnál kevesebb van, megmarad változatlanul a betegpénztári könyv és továbbra is hetente beragasztható a bélyeg és pedig minden hétfőn az előírt új tarifa szerint. A négy alkalmazottnál többel dolgozó iparos azonban már

köteles heti, félhavi és havi kimutatás alapján eszközölni a betegpénztári befizetéseket, továbbá listászerűen pénztári nyilvot vezetni.

amely kettőnek igazolás esetén egyeznie kell. Ami pedig végül az alkalmazottak felmondását illeti, a jövőben a kisiparos is köteles felmondás esetében az alkalmazottal azt írásban közölni. Az írásos felmondásnál fel kell tüntetni, hogy az mely időponttól mennyi időre szól és meg kell jelölni a felmondás indokát is. Ha a felmondás nem így történik, úgy ez kihágást képez és büntetést von maga után.

Egyébként az ipari szindikátus az összes kérdésekben délelőtt kilenc és tizenegy óra között szolgál tagjainak felvilágosítással.

Rádió

KEDD, JANUÁR 10.

Bucuresti. 6.35: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Hanglemezek. 19: Irodalmi krónika. 19.15: Th. Sibiceanu és Sile Dinicu zongorázik. 19.40: Nicolae Secăreanu énekel. 20.05: Fratii Stănescu zenekara. 20.40: Nicolae Petrascu előadása. 21: Szimfónikus hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Petrică Motoi zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éttrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Nagyrőce. Felolvasás. 11.45: Kalap, kesztyű, táska, cipő.

Felolvasás. 1.10: Csorba Gyula és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Rendőrzene. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Timkó Margit zongorázik. 6.15: A Nádasy-huszárok Mária Terézia háborúiban. Előadás. 6.45: Orgona-hangverseny. 8.05: Hírek. 8.20: A XIX. század kedvelt táncái. (Hanglemeztől). 8.55: A magyar nyelv tisztaságáért. 9: Vasárnap délután. Hangjáték. 9.45: Dénes József és cigányzenekara. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szalonzene. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.10: Szabó Kálmán jazz-hármasa. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.40: Timkó Margit zongorázik. 7: Jobbágyors Gömörben. Előadás. 7.30: Mezőgazdasági félóra. 8.20: Francia nyelvtanítás. 9: Hanglemezek. 10: Hírek.

SZERDA, JANUÁR 11.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Luceafărul-zenekar. 19.05: Hanglemezek. 19.50: Művészeti krónika. 20.05: Tánclémezek. 20.40: Dem. Paulian előadása. 21: Szalonzene. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Sandu Marcu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éttrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A költő házassága. Felolvasás. 11.45: Egy halhatatlan szerelem árnyékában Krasznahorkán. Felolvasás. 1.10: Katonazene. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6: Rádió a rádióról. 6.15: Trombini-Kazuro zongorázik. 6.45: Martos. (Csalóközi kép). Előadás. 7.15: A magyar nyelv tisztaságáért. 7.20: Kurina Simi és cigányzenekara. 8.05: Hírek. 8.23: „Iphigénia Aulisban”. Dalmű három felvonásban. 9.40: Külügyi negyedóra. 10.50: Hírek, időjárásjelentés. 11.40: Hírek német és olasz nyelven. 11.50: Hanglemezek. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Olasz nyelvtanítás. 8.05: Kurina Simi és cigányzenekara. 10.30: Mikszáth Kálmán a kerületében. Előadás. 9: Tánclémezek. 10: Hírek. 10.20: Szalonzene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Házasság és Levelezés nem közzölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-traffic. Piata Traian (szarb. templom mellett). Grósz-traffic. Calea Dorobanților 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic. Piata Kütt. — Nőgrády-traffic. (Tivoli mellett). — Olariu-traffic. Piata Dragalina 6. Telefonton 45—06. — Vittek-traffic. Bul. Carol 54. — Gálgóczy-traffic. Strada Brătianu 15/a. Telefon 7—13.

Alkalmazás

Újraes szőlőmunkás, családos, aki pin-céhez is ért és 6 hold szőlő megmunkálására vállalkozik, azonnalra keres-tetik. Ajánlatokat Alexandru Giurita notar comunal Bocsă-Română, jude-tul Caras. 571

Főzni tudó bejárónőt keresek azonalra két személy mellé. Róth III. Str. Romulus 21. 569

Vidékre február 1-re házaspárt keres-sünk, szakácsnő és inas teendőkre. Jen-lentkezni: Takács Genovéva, IV. Str. Brătianu 13. 570

Állást keres

Mosást, vasalást, takarítást vállal szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadó-ban. 2848

Bejáró szakácsnő jó bizonyítvánnyal szobaleány mellé állást keres. III. Str. Odobescu 14, az udvarban a 4-ik aj-tós. 577

Lakás

Bútorozott szoba, fürdőszoba haszná-lattal és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 5529

Kiadó kapualatti bajárral bíró bú-torozott szoba, fürdőszoba használat-tal, kívánatra reggeli és ebéd koszt-tal Cím a kiadóban. 3530

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Deutsch Leó III. Str. Odobescu 40. 573

Keresztény házaspár keres I., III., IV. kerületben, úri családnál, első emeletnél nem magasabban fekvő, für-dőszoba használatlalt kapcsolatos, férg-mentes, bútorozott tágas uccai szo-bát, esetleg teljes ellátással. Ajánla-tok a kiadóhivatalhoz. 574

Adás-vétel

Kombinált szoba teljesen új díó fur-niosan eladó. Földi asztalos II. Str. S. Barnutiu 80 a 2-es villamos megál-lónál a sarkon. 563

Kétszemélyes ottomán jó állapotban lévő megvételre kerestetik. Címeket kérem a kiadóba leadni. 4023

Fűzős cipő 37-es női lábra, barna, vagy fekete, csakis jó állapotban lé-vő megvételre kerestetik. Cím a ki-adóban. 3606

Külfönte

Garage kiadó. III. Bulev. Mihai Vi-teazul 5. 574

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és li-ompuvert, három színben. Kap-nató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

34 éves, elvált katolikus, vidéki keres-kezőszedő, megismerkedne házasság céljából oly komoly varrónővel, aki egy biztos jövőt kíván. Leveleket a ki-adóhivatalba kérek. „Jó bánásmód” jeligére. 576

Saját termésű ménesi borok és szőlő

bármilyen mennyiségben kaphatók: III. Str. Odobescu 40. Telefon 33-09.

Butor, porcellán és üvegáru

L. Schmidt n. Schuster
cégnél Temesvár I., Lonovics u. 3. sz. (A r. k. püspökség palota bejáratával szemben) és III. Str. Coroana de Otel 11.